

S I N T - M A R I A - O U D E N H O V E

O.L.Vrouw Hemelvaart

Auteur instrument : Pieter en L.B. Van Peteghem

Bouwjaar : 1886.

Auteur transformatie : Gebr. Vereecken, 1891

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Trompette 8, Fourniture (II), Flageolet 2,
Flûte 4, Prestant 4, Bourdon 8 (laagste ok-
taaf nieuw) Gamba 8, Montre 8, Bourdon 16.

Reciet : Basson 8, Flûte 4, Bourdon 8 (laagste ok-
taaf nieuw) Voix céleste 8, Cor de chamois 8,
Salicional 8, Flûte harmonique 8.

Ped. : Violoncelle 8, Flûte 8, Sous-basse 16.

manuaalomvang : C - g'''

pedaalomvang : C - d'

2. Pijpwerk : de onderstreepte spelen in de dispositie-
opgave, zijn, blijkens het transformatie-
kontrakt van Vereecken, origineel van Van
Peteghem.

Prospectpijpen, origineel.

3. Klaviatuur : ingebouwd in rechterkast.
klavier : nieuw.

4. Traktuur : nieuw (pneumatisch)

5. Windwerk : nieuwe magazijnbalg.

6. Pedaal : nieuw.

ORGELKAST :

gedeeld type

beide kasten thans in gebruik

sierprospekt R.P. in balustrade (origineel)

(houten sierpijpen)

kasten verlengd door Vereecken.

Historische gegevens betreffende de oorspronkelijke bouw
wer werden mij verstrekt door A. Fauconnier.

=====

S M E E R E B B E

Sint-Amanduskerk

Auteur instrument : onbekend

Bouwjaar : eerste helft 19de eeuw (?)

Auteur transformatie : Charles Anneessens, 1872

Onderhoud en herstellingswerk : J.P. Draps, 1970

INSTRUMENT

1. Dispositie

Flûte 4

Montre 8

Bourdon 8

Salicional 8

Flageolet 2

Trompette

Klavieromvang : C-d'''

2. Pijpwerk : de trompette en de Salicional zijn van jongere datum dan het overige pijpwerk.

- Opsneden verhoogd

- frontpijpen zijn houten sierpijpen.

3. Windlade : zonder inskriptie

beplakt met blauw papier (door Anneessens?)

doorgezakt

4. Klaviatuur : ingebouwd in prospectzijde

beleg : been

5. Registratuur : trekkers nieuw

de acht oorspronkelijke (vierkantige)

gaten voor de registratuur zijn nog zichtbaar

6. Blaasbalg : nieuwe magazijnbalg

ORGELKAST

ophoging voor de trompet en verhoging van de voet
(door Anneessens). Overigens integraal origineel.

=====

V L O E R Z E G E M

Sint-Matteuskerk

Auteur instrument : onbekend
Bouwjaar : eerste helft 19de eeuw (?)
Auteur transformatie : onbekend
Buiten gebruik

INSTRUMENT

1. dispositie

Trompet	Doublette 2
....	Gamba 8
Bourdon 8	Montre 8

2. pijpwerk : in verval
3. klaviatuur : ingebouwd in achterwand van de orgelkast
4. traktuur en registratuur : oud
5. blaasbalg niet aangesloten op ventilator
-

ORGELKAST

origineel

HUIDIGE TOESTAND

in verval

=====

S M E T L E D E

Sint-Pharaïldiskerk

Auteur instrument : onbekend.
Orgelkast : onbekend (ca. 1800)
Auteur transformatie : onbekend
Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Dispositie (ronde registratuurgaten)

Bas Trompette 8	Sup Trompette 8
... dicht	Clarinette 8
Bourdon 16	Voix Céleste
Flûte 4	Gamba 8
Basse Bourdon 8	Dolce 8
Prestant 4	Sup Bourdon (8)
	Montre 8

manuaalomvang : C - f'''

pedaalomvang : C- f (aangehangen)

2. Pijpwerk : niet originele stemsleuven.

prospectpijpen beschilderd met aluminiumbrons
pijpwerk uit 2 periodes

kenmerken labia frontpijpen :

front : middenbundel en zijbundels :
fel opgeworpen.

zijvelden : zowel boven als on-
der de mond, spitsvormig.

3. Windlade : in slechte staat; doorspraak, gescheurde be-
plakking (blauw papier).

- kleppenkast langs de frontzijde, doch langs
die kant niet open te maken, hetgeen erop wijst
dat de windlade gedraaid werd alsook de klavia-
tuur.

4. Klaviatuur : thans ingebouwd aan prospectzijde
oorspronkelijk achteraan orgelkast

5. Wellenbord : oud

6. Windinstallatie : magazijnbalg

ORGELKAST :
origineel

HUIDIGE TOESTAND : in verval.

=====

S T E E N H U I Z E

O.L.Vrouw Hemelvaartskerk

Auteur instrument : gesigneerd

"Mture d'Orgues

et Harmonium (sic)

C. Anneessens-Meunier

Grammont"

INSTRUMENT

1. Dispositie

I. Viola di Gamba 8, Violine 4, Bourdon 8, Octavin 2
Flûte harmonique 8 (in wezen een voix céleste 8?)

II. Trompette 8 sup (sic), spreekt over gans het klavier

Bombarde 16 (pedaal, gekoppeld aan II) (aldus Bombarde baskant op II).

Posaune 16, Fluit 2 (plaatje met opschrift verdwenen)

Flûte octaviante 4, Bourdon 16, Montre 8, Flûte harmonique 8 (plaatje met opschrift verdwenen).

Pedaal voor tremulant op I en II

Koppelpedaal I + II

Oktaafkoppel op II

Klavieromvang : C - g'''

pedaalomvang : C - d'

2. Pijpwerk : niet originele stemsleuven

als geheel : origineel

- 2. Windlade : origineel
- 3. Klaviatuur : origineel
ingebouwd in linker zijwand
- 4. Traktuur, registratuur : origineel (enkele lichte wijzigen).
- 5. Windwerk : origineel

ORGELKAST
origineel

HUIDIGE TOESTAND
instrument : in verval
kast : normaal.

V E L Z E K E

Sint-Martinuskerk

Auteur instrument : Aegidius Franciscus Van Peteghem (Gent)
Bouwjaar : 1771
Auteur transformatie : Gebr. Daem (Appelterre)
Datum : 1914
Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Pijpwerk : prospectpijpen en ander pijpwerk als gedekten,
fluiten en trompet:1777.
Het overige is van 1914
-

ORGELKAST

alleen prospecten van het -O.W. en H.W. bleven
bewaard na de uitbreiding.

Transformaties :

H.W.-kast achteruitgeschoven, en aldus losgemaakt
van het -O.W.-prospect.
Vermoedelijk werd de kast van het H.W. verlaagd.
Gans het meubel is met een donkerbruine verf
ingestroken.
Windladen, traktuur, klaviatuur, windinstallatie
zijn vervangen door nieuw (1914)
wijziging dispositie

HUIDIGE TOESTAND : in verval

ARCHIEF : (ter pastorijs)

losse kwitantie :

Ontfangen vanden heere pastor van Velsicque en vanden kerckmeester Sieur Joannes Bapta Stevens doende dese betaelinghe over de kercke van Velsicque de somme van vijf hondert guldens ter rekeninghe vande orgel door my ten deelee geleverd en gestelt in de kerck van Velsicque toor(conde) desen 22 meert 1777.

AE. F. Van Peteghem

Verschoten voor Sieur van petegem uyt de kerck aen Sr. amandus troubleyn twee guldens over de haeken etc aende blasbalcken

Item aen peeter Tuypens over den transport naer Gendt van de oude orgel twee guldens en twee stuv. dit verschot oock gedaen uyt de kerck.

Liber Memorialis (begonnen in 1876)

1914 : Ten jare 1914 den 2 maart is alhier plechtiglijk ingehuldigd een nieuw orgel vervaardigd door de gebroeders Daem uit Appelsterre. Het orgel heeft een waarde van 13.000 franken.

=====

V I A N E

Sint-Amanduskerk

Auteur instrument : vermoedelijk L. Lovaert (blijkens constructie-
eigenschappen)
Bouwjaar : omstreeks 1850
(kerk gebouwd in 1843)
Onderhoud : Daem, 1832 (ventilator)
Buiten gebruik

INSTRUMENT

1. Dispositie is origineel
(vierkantige registratuur)

Prestant 4	Cornet IV
Doublette 2	Bourdon 8
Flute S. (vanaf cis')	Flute basse 4
Traversière 4 (sup)	Nazart
Trompette B.	Fourniture III
Clairon	Trompette S.
Ventil	Clarinette S.

manuaalomvang : C-f'''
beleg klavier gespijkerd
pedaalomvang : C-d'

2. Pijpwerk : houten sierpijpen als prospect (origineel)
niet originele stemsleuven
enkele pijpjes van de fourniture verdwenen.
3. Windlade : origineel (gespijkerde pijpstokken)
4. Klaviatuur : origineel
ingebouwd in prospectzijde
bakstukken versierd (ingelegde bandjes)
5. Traktuur, registratuur : origineel (mechanisch)
6. Blaasbalg : magazijnbalg
-

ORGELKAST :

origineel

HUIDIGE TOESTAND :

normaal doch buiten gebruik

=====

V L E K K E M

Sint-Lambertuskerk

Auteur instrument : anoniem (17de eeuw?)
Auteur orgelkast : anoniem (19de-20ste eeuw)
Auteur transformatie : anoniem, rond 1900
Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Dispositie

Bourdon 8	Voix céleste
Montre 8	Prestant 4
Flûte 4	Octavin 2
Gambe 8	Quinte 3
Trompette Basse 8	Trompette Sup 8
Bourdon 16	

manuaalomvang : C-f'''

pedaalomvang : (aangehangen rechtpedaal) : C-d'
registerappels van porcelein waarop opschriften.

2. Pijpwerk : alleen de strijkers zijn nieuw, overigepijpen
(overwegend oud, misschien 17de eeuw).
Prachtige prospectpijpen, 8-voet, met spits-
vormige labia, (met aluminiumbrons ingestreken)
in de orgelkast.
opgesneden labia
niet originele stemsleuven

3. Windlade : mechanische sleeplade (eikehout, beschilderd)
in elk geval zijn slepen en pijpstokken nieuw.
gespijkerde pijpstokken. Doorspraak.

4. Registratuur : nieuw

5. Klaviatuur : nieuw : ingebouwd prospectzijde.

6. Blaasbalg : nieuw (magazijnbalg)

ORGELKAST

1. Plaats : doksaal.

Met achterwand tegen linkerzijmuur van torenkamer.

2. Type : integraal zwelkast.

HUIDIGE TOESTAND

instrument in verval.

=====

V L I E R Z E L E

Sint-Frederikuskerk

Auteur instrument : onbekend

Orgelkast : draagt bouwjaar 1643

Auteur transformaties : onbekend, 18de eeuw.

Gebr. Vereecken, 1900

Herstellingen : J.P.Draps, 1971

INSTRUMENT

1. Dispositie (vierkantige registratuur)

Prestant 4

Kromhoorn 8 (sup)

Doublet

Cornet III (origineel V)

(laagste 2 r. verdwenen)

Cimbal(disk), oorspronkelijk

een spel II in diskant, nu 1 r. Bourdon

Monter 8 (begint vanaf g)+

Flute

gestopt registergat

Nazard (=kwint)

trompet (bas)

Fourniture II
trompet(disk)(oorspr. IV)

rooster vertoont nog gaten

Tremolo (nieuw)

van een tongspel in bask.

gestopt registergat

+ pijpenrooster vertoont kleinere boringen. Duidt dit op ouder
pijpenrooster of in origine aanvankelijk foute boringen.

manuaalomvang : C-d'''

pedaalomvang : C-d'

2. Pijpwerk : al het pijpwerk is van dezelfde auteur, vermoedelijk 18de-eeuw.

weinig of geen beschadigingen, ook niet voor
de herstellingswerken van 1971.

frontpijpen niet beschilderd

3. Windlade : vermoedelijk 18de eeuw.

geen inskripties

4. Klaviatuur : Vereecken, oorspronkelijke plaats
(ingebouwd in achterwand) bleef gehandhaafd
in 1900.
 5. Traktuur en registratuur : Vereecken
 6. Pedaal:(aangehangen) : Vereecken
-

ORGELKAST

zou oorspronkelijk gebouwd geweest zijn voor de
St.-Baafskathedraal te Gent.
origineel
type : viervoets
eiken kast, integraal beschilderd in imitatie eik.

ARCHIVALIA

vermelding van herkomst en werken door Vereecken,
staan genoteerd in het Kerkarchief, Vlierzele
(niet geïnventariseerd) 'Liber Memorialis, 1892,
fol. 55.

=====

V O O R D E

Sint-Pietersbandenkerk

Auteur instrument : P. Van Peteghem

Bouwjaar : 1769

Auteur transformatie : onbekend (eind 19de of begin 20ste eeuw)

INSTRUMENT

1. Dispositie

Trompet 8, Flageolet 2, Flute ouverte 16 (sic) (=8'),

Roerfluit 4, Prestant 4.

manuaalomvang : C-g'''

pedaalomvang : C-f' (aangehangen)

2. Pijpwerk : frontpijpen origineel, alsook roerfluit 4,
flageolet 2 en bourdon 8.

De trompet gedeeltelijk oud.

zwaar verminkte dispositie.

3. Klaviatuur : oorspronkelijk in achterwand ingebouwd,
thans in prospectzijde ingebouwd

4. Registratuur : nieuw

De registertrekkers staan op een lijn boven
het klavier opgesteld.

5. Traktuur : nieuw

6. Windlade : nieuw

ORGELKAST

H.W.-kast losgemaakt uit de balustrade met O.W.-prospect.

Omwillen van nieuwe plaats klaviatuur werd H.W.-
kast achteruit geschoven.

LIT. : 'Het orgel, door den befaamden Gentenaar Van
Peteghem, van 1769'.
De Potter en Broeckaert, Geschiedenis der Gemeenten,
Arr. Aalst, Deel IV. Voorde blz. 11.

HUDIGE TOESTAND
in verval.

=====

W A N Z E L E

Sint-Bavokerk

Auteur instrument : toegeschreven aan P. VAN PETEGHEM (Gent)

Bouwjaar : 1769

Auteur transformatie : onbekend

In onderhoud door : Laureys

INSTRUMENT

1. Dispositie

Gamba sup	Gamba bas
Trompette Sup	Trompette Bas 8
Mixtuur	Larigot 1 1/3
Terts	Fourniture
Flute	Nazaard 2 2/3
Bourdon	Doublette
	Prestant 8 (vanaf c in het front)

manuaalomvang : C - c'''

2. Pijpwerk : de achterwand van de kast is afgesloten door een rij nieuwe houten pijpen (gamba)

3. Windlade : origineel.
Gespijkerde pijpstukken
De kleppen ingelijmd.

4. Klaviatuur en registratuur : oorspronkelijk langs achterkant.
Thans ingebouwd aan prospectzijde.
de originele boringen van de registratuurgaten zijn nog zichtbaar. (langs weerskanten 8 gaten = totaal 16)

5. Blaasbalg : magazijnbalg.

6. Windkanalen : in de kast oud
buiten de kast, nieuw

ORGELKAST :

1. plaats : zou afkomstig zijn van de verdwenen abdij van
Tussenbeke (Wanzele).
2. type : was oorspronkelijk een balustrade-orgel
- sporen van het afzagen van het doksaal zijn nog
zichtbaar aan de prospectzijde van de kast.

HUIDIGE TOESTAND

- in verval

BIBLIOGRAFIE

G. Moortgat, Oude Orgels in Vlaanderen, Deel II,
blz. 138 + afbeelding blz. 139.

=====

W E L L E

Sint-Pietersbandenkerk

Auteur instrument : Gebr. Vereecken
Bouwjaar : 1882
Onderhoud : (voorheen Daem, Appelterre)
J.P. Draps (1971)

INSTRUMENT

1. Dispositie : (origineel)

C.O. Montre 8 / Flute harmonique 8 / Trompette 8 /
Fourniture / Flûte 4 / Prestant 4 / Bourdon 16 /
Viola di Gamba 8

Recit (in zwelkas)

Basson 8 - Flute 4 - Voix Céleste 8 (deze drie
registers zijn niet aanwezig)

Bourdon 8 / Flûte harmonique 8 / Salicional 8 /

Pedaal : Flute ouverte 8 / Sous Basse 16

Tremelo au Récit/Accouplement des deux Claviers/

Pédalier au Récit/

Pédalier au Grand-Orgue/Expression

manuaalomvang : C - g'''

pedaalomvang : C - d'

2. Pijpwerk : integraal origineel

3. Windladen : origineel (mechanische sleepladen)

4. Klaviatuur : origineel

ingebouwd in frontzijde

5. Registratuur en traktuur : origineel (mechanisch)

6. Windwerk : origineel

magazijnbalg in voet van de kast.

ORGELKAST :

integraal origineel

ARCHIVALIA "In de maand Augusty 1882 is in de kerk geplaatst eene schoone nieuwe orgel vervaardigd door den Heer Vereecken en zyne vier zoonen, van Gyseghem, zy kost zonder den transport 10.900 franken. In 1888 is de oude orgel verkocht aan Mr. Le Bacq pastoor van Elene voor 380 (de laatste zin werd nadien bijgeschreven)

C. Anthonys

Kerkfabriek Welle (niet geïnventariseerd)

Liber Memorialis, fol. 12.

W O U B R E C H T E G E M

Sint-Martinuskerk

Auteur instrument : Bernhard Dreymann (Mainz) ?

Bouwjaar : 1856 ?

Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Dispositie

registrateur volgens stand der spelen op de windlade
Prestant 4 (gedeeltelijk in front) (naamplaatje
verdwenen)

Prestant 8 (?) (naamplaatje verdwenen)

Bourdon basse 16 (sic), (loopt van C tot f³)

Flute douce 4

Bourdon 8

Flute orchestre 2

Conische fluit 1 (naamplaatje verdwenen)

gestopt registergat (voor tremulant ?)

manuaalomvang : C - f'''

pedaal (aangehangen) C - c'

2. Pijpwerk : Bourdon 8, Flute douce 4 en Bourdon 16
zijn van hout

De bourdon 16 steekt boven en -gekropt- uit
links boven de kast
niet originele stemsleuven en dichtgeknepen
pijpwerk

3. Klaviatuur : ingebouwd in rechterzijwand van de kast
benen beleg

4. Wellenbord : liggend onder windlade

5. Windlade : origineel : 7 slepen
doorspraak
6. Windwerk : magazijnbalg, nog te bedienen met handpomp
steekt achteraan de orgelkast uit
7. Registratuur en traktuur : origineel (mechanisch)

ORGELKAST

plaats origineel
volume eveneens origineel
boven op de kast werd een rechtopstaande
houten plaat geplaatst (omstreeks 1950) zodat
het pijpwerk dat boven de kast uitsteekt niet
meer te zien is vanuit de kerk.
Lichte beschadigingen.
Beschilderd in imitatie eik.

HUIDIGE TOESTAND :

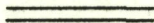
in verval.

LIT. :

Het ORGEL in onze kerk draagt een merkteken "neuge-
baut 1856 H. Dreymann Mainz". Volgens het getuige-
nis van de bekende orgelbouwer J. Stevens van Duffel
en verschillende organisten die het bespeelden is
het een merkwaardig klein orgel. Het sekreet is
meesterlijk uitgevoerd. Het heeft slechts een
positief en een voetklavier. Het behelst volgende
spelen : Basaan 16, zingend gedekt 8, prestant 8,
fluit 8, holpijp 4, zwegel 2, sufflet 1. De mensuren
verraden nog de invloed van de Sipermanns die het be-
roemde domorgel te Straatsburg bouwden. Het instrument
is jammer genoeg heel slecht onderhouden geweest en
vraagt dringend nazicht. Eerwaarde pastoor Duvillers
heeft dit orgel besteld in Duitsland. De kerkreke-
ningen geven niet aan wat het gekost heeft. Pastoor
Duvillers die zelf 'n kunstenaar was heeft zeker geen
kosten ontzien om onze kerk met een kunststuk te

verrijken. Er waren te lande orgelbouwers genoeg, Vereecken te Gyzegem, Kerkhoff te Brussel, Agneessens te Meenen, enz. maar pastoor Duvillers moest iets beter hebben.

Geschiedenis van Woubrechtgem : gezocht en opgemaakt door Eerwaarde Heer Cyriel Lanckman, pastoor der parochie (1947-1951) (een serie knipsels bijeengebracht en ingebonden, en bewaard op de parochiale bibliotheek van Woubrechtgem).

Z A N D B E R G E N

O.L.Vrouwkerk

Auteur instrument : Jean-Joseph Delhaye (Antwerpen)

Bouwjaar : 1839-40

Orgelkast : Nicodème Kok (Schendelbeke)
snijwerk door Van der Beken

Auteur transformatie : ?

INSTRUMENT :

1. Dispositie

G.O. :

Tremelo Clairon 4 Musette 8 Trompette bas
Trompette sup Fourniture III Flûte 2
Viola 8 Doublette 2 Flûte 4 Bourdon 8
Prestant 4 Quintaton 8 Bourdon 16
Montre 8 Cornet

Positif :

Flute bas
Traversière
Voix céleste
Gamba 8
Hautbois
Basson

G.O.:

Flut (sic) sup
Doublette 2
Bourdon 8
Prestant 4
Cornet
Coppeling

2. Pijpwerk : niet originele stemsleuven

Cornet V : 2 rangen verdwenen

Viola : nieuw

Fourniture V, 4 rangen verdwenen

Musette (diskant) verdwenen en vervangen door
oude labiaalpijpen.

Pos. : Viola nieuw (ter vervanging van fourni-
ture III)

Voix céleste nieuw

Cornet III, gedeeltelijk verdwenen

tongen van basson belegd met bolletje
soldeer.

Frontpijpen G.O. doorgezakt (enkele zwaar be-
schadigd)
rolbaarden aangebracht (door Daem?)
Met aluminium-brons beschilderd.

3. Windladen : origineel

4. Klaviatuur : origineel
ingebouwd in linker zijwand.

5. Windwerk : magazijnbalg.

6. Pedaal : nieuw.

ORGELKAST :

integraal origineel
samen met doksaal

ARCHIVALISCHE GEGEVENS opgezocht door Z.E.H. Lust,
Pastoor te Zandbergen, in het Kerkarchief van Zandbergen
dat berust in het Rijksarchief te Ronse.

=====

Z A R L A R D I N G E

O.L.Vrouwkerk

Auteur instrument : P.H.Aneessens (toegeschreven)

Bouwjaar : 1856

Auteur transformatie : ?

INSTRUMENT

1. Dispositie

Récit : Flûte Orchestre 8, Cor de nuit 8, Salicional 8, Voix céleste 8, Flûte octaviante, Trompette harmonique 8, Basson et Hautbois 8.

G.O. : Bourdon 16, Bourdon 8, Montre 8, Flûte harmonique 8, Violon, Prestant, Trompette 8, Doublette 2.

Pedaal : Soubasse 16, Basse 8.

Drukknoppen boven de klavieren met :

Gd Orgue	Récit aux	Accompagnement Octave Aigu
au pédalier	Pédales	des 2 claviers au Gd orgue

Combinaison	Combinaison	Forte
Grand orgue	Récit	Generale

Récit in zwelkast

manuaalomvang : C - g'''

pedaalomvang : C - d'

2. Pijpwerk : vormt een geheel

3. Klaviatuur : vrijstaande speelbak midden doksaal

4. Traktuur en registratuur : pneumatisch.

ORGELKAST

origineel

gedeeld type (zonder houten achterwanden)

LIT. :

" Het orgel dezer kerk is van 1856 en komt uit de
werkplaats van P.-H. Anneessens te Geraardsbergen."
De Potter en Broeckaert, Geschiedenis der Gemeenten,
Arr. Aalst. Deel IV Sarlardinghe, blz. 10

=====

Z O N N E G E M

Sint-Stefanuskerk

Auteur instrument : L. Lovaert (Nevele)

Bouwjaar : ca. 1869

Auteur transformaties : onbekend

INSTRUMENT

1. Dispositie (vierkantige registergaten)

Prestant 4	Cornet V
Doublette 2	Bourdon
Nazard 2 2/3	Fluit 4
Trompet 8 Bas	... (verdwenen)
Clairon 4 Bas	Montre 8 Disk.
... verdwenen	Trompet 8 Disk.

manuaalomvang : C - g'''

pedaalomvang : (aangehangen) C - f'

2. Pijpwerk : het aanwezige pijpwerk is origineel
sterk geprononceerde stemsleuven
prospectpijpen beschilderd met alumiumbrons
doorzakkende frontpijpen.

3. Windlade : origineel

vrij platte kleppen met uitstekende voor-
stukje voor de geleidpin.

inscriptie : een geel gedrukt etiket

"By Brevet des Konings

L.Lovaert - Van Oolant

St. Jansstraat 139, te Nevele"

4. Registratuur : origineel

5. Klaviatuur : onderging enkele wijzigingen
ingebouwd in achterwand (origineel)
-

ORGEELKAST

1. plaats : sinds 1869 te Zonnegem
 2. type : viervoetskast
-

HUIDIGE TOESTAND

- instrument : in verval.
 - meubel : gaaf.
-

BIBLIOGRAFIE

'Constant Van Melle, pastoor te Zonnegem tussen 1868 en 1874, bracht het orgel in de kerk, die nieuw gebouwd was in 1862, in het jaar 1869.

Dit orgel dat eerst bestemd was voor de kerk van Doornzele (Evergem) landde bij de Broeders van de Christelijke Scholen (Sint-Amandus) te Gent, die het aan de kerkfabriek van Zonnegem verkochten voor 1.500 Fr.'

G. DE SMET, Geschiedenis van Zonnegem ('Kleurendruk', Vichte, 1970), blz. 29.

=====

Z O T T E G E M

O.L.Vrouw Hemelvaartkerk

Auteur instrument : Reygaert Frères

Transformatie van het oude instrument, waarbij nog een gedeelte van het doksaal en het front van het Rugpositief bewaard bleven, gebeurde in 1931. De oude gedeelten blijken van L. Van Peteghem te zijn, en te dateren omstreeks 1780.

A P P E L S

Sint-Apolloniakerk

Auteur instrument : Pieter & Lambertus Van Peteghem

Bouwjaar : 1779

Auteur uitbreiding : Van Peteghem, 1787

Onderhoud : Fa. Loncke (Esen)

INSTRUMENT

1. Dispositie

Prestant 4	Cornet V
Doublette 2	Bourdon 8
(geblokkeerde registra- tuur)	Flûte 4
Montre 8	Fourniture IV
Trompet Bas 8	Trompet Sup 8
Kwint Bas	Kwint Sup 2 2/3
Clairon Bas 4	Tremolo

manuaalomvang : C - f''' / oorspronkelijk C - e'''
aangehangen pedaal : C - d'

2. Pijpwerk : -vrij veel ingescheurde stemranden. Niet originele expressions in tongspel.
-prospectpijpen met aluminiumbrons bewerkt
-Montre Bas 8 is nieuw (spotted)
- 2 rangen van de Fourniture IV zijn verdwenen.
3. Windlade : historisch
geen doorspraak
4. Registratuur : historisch

5. Klaviatuur : nieuw
(aangehangen pedaal is later toevoegsel)
6. Traktuur : historisch
7. Blaasbalg : nieuw
-

ORGELKAST :

Plaats : oorspronkelijk in de abdij der Brigitinnen
te Dendermonde.
origineel, doch 31 cm opgehoogd.

BIBLIOGRAFIE

E.G.J. (Gregoir, Historique de la facture et des facteurs d'orgue (Antwerpen 1865), p. 197.

B A A S R O D E - VLASSENBOEK

Sint-Gertrudiskerk

Auteur instrument : toegeschreven aan Jan Van Loo (Aalst)

Bouwjaar : omstreeks midden 17de eeuw

Auteur transformatie : onbekend

In onderhoud door E.H. Raf. Van Loon (abdij Bornem)

INSTRUMENT

1. Dispositie : (de benaming der spelen staan niet genoteerd)

Larigot 1 1/3 Sifflet 1

Doublette Fluit 4

.....

Bourdon 8

manuaalomvang : C, D-d'''

2. Pijpwerk : - ingescheurde stemranden
- kernprikken : uit diverse periodes (kleine)
- stemming (bv. van dichtgesoldeerde gedekten) verminkt.
- een register van 2 rangen is verdwenen (prospectzijde) Bas- en Diskant?
- pijpwerk uit verschillende periodes
3. Windlade : geen inscripties
 lichte doorspraak
4. Registratuur : hoort bij de bouw van de windlade (historisch)
5. Klaviatuur : idem

6. Traktuur : idem (gedeeltelijk direct aan kleppen)
nieuwe metalen abstractuur
 7. Blaasbalg : gedeeltelijk in de voet van de kast (nieuw)
-

ORGELKAST :

1. Plaats : zou oorspronkelijk gestaan hebben in het koor
van de O.L.Vrouwkerk te Dendermonde. In 1861
overgebracht naar Vlassenbroek.
 2. Type : positief.
 3. Wijzigingen : achterwand kast van unalut
voet van de kast gedeeltelijk vernieuwd.
-

BIBLIOGRAFIE

- G. Moortgat, Oude Orgels in Vlaanderen (Deel 1)
B.R.T. - brochure nr. 21, 1964, blz. 116 met twee
afbeeldingen.

=====

B A A S R O D E

Sint-Ursmaruskerk

Auteur instrument : Pieter Van Peteghem

Bouwjaar : 1739

Auteurs uitbreidingen : onbekend in 1885

Fa. Lontke (Esen) in 1939

INSTRUMENT

1. Dispositie (van het pijpwerk in de Van Peteghemkast)

Wilgenpijp

Holpijp

Prestant 4

Roerfluit 4

Nazard 2 2/3

Zwegel 2

Cimbelstem 2 K.

Trompet 8

manuaalomvang : uitgebreid.

2. Pijpwerk : - ingescheurde stemranden

- prospectpijpen met aluminiumbrons beschilderd.

3. Windlade : historische windlade bewerkt
doorspraak

4. Registratuur : nieuw

5. Klaviatuur : nieuw

6. Traktuur : nieuw

7. Blaasbalg : nieuw

ORGELKAST

origineel

type : viervoets - H.W. + schijn - O.W.

BESCHRIJVING AARD TRANSFORMATIES

Originele dispositie licht gewijzigd en verkleind

Cornet en tongspel(en) verdwenen

Wilgenpijp : nieuw

Gimbel III, thans II

Onderstuk achterwand kast verdwenen

Toevoeging van een totaal nieuw tweede werk, afgescheiden van de historische kast.

Nieuw vrijstaande speelbak.

BIBLIOGRAFIE

Gerard Boeykens, Geschiedenis van Baasrode,
(Wetteren, 1940), blz. 93.

E.G.J. Gregoir, Historique de la facture et des facteurs
d'orgue (Antw. 1865), p. 198, 200

=====

B E R L A R E

Sint-Martinuskerk

-
- I. In de epistelzijde staat een lege orgelkast met de originele prospectpijpen.
Dit werk werd gemaakt tussen 1776 en 1807 door Lambertus Van Peteghem (Gent)
Vermoedelijk was het een tweemanualig orgel (G.O. + O.W.).
Van de orgelkast is de rugwand verdwenen.
De verplaatsing en het leegmaken van dit instrument geschiedde vermoedelijk n.a.v. de uitbreiding van de kerk.
LIT. E.G.J. Gregoir, Historique de la facture et des facteurs d'orgue (Anvers, 1865) blz. 199
-

- II. Achter deze orgelkast werd, totaal onafhankelijk ervan, door de Gebr. Vereecken een nieuw orgel gebouwd omstreeks de eeuwwisseling.
-

INSTRUMENT

1. dispositie

G.O. Bourdon 16, Montre 8, Gamba 8, Bourdon 8, Prestant 4,
Flûte 4, Flageolet 2, Fourniture, Trompette 8
Rec. Basson 8, Flûte 4, Bourdon 8, Cor de Chamois 8,
Voix Céleste 8, Salicional 8, Flûte harmonique 8
Tutti récit
Tutti Grand'orgue
Manuaalomvang : C-g'''
pedaal : aangehangen (vrij koppelbaar)

2. pijpwerk : origineel (Vereecken)
3. windladen : Vereecken
4. registratuur : idem
5. klaviatuur : idem
6. traktuur : idem (pneumatisch)
7. blaasbalgen enz : Vereecken
-

ORGELKAST : Zonder prospect. Gans het instrument is in een
zwelkast ingesloten.

=====

B U G G E N H O U T

Boskapel : O.L.Vrouw ter Nood Gods

Auteur instrument : Nicolas Langlez (Gent)

Bouwjaar : 1686

Bouwjaar doksaal : 1762

Auteurs wijzigingen : Pieter Van Peteghem vernieuwing 1770
Pieter Verbeeck (Gent) herstelling 1804
François Loret, overplaatsing en herstelling, 1879.
Fa. Stevens (Duffel) herstelling, 1957.

Onderhoud : Fa. Stevens (Duffel)

INSTRUMENT

1. Dispositie

Monter 8, Bourdon 8, gestopt registergat, Prestant 4,
Gamba 8 Sup, Flûte 4, Mixtuur 3 st.

manuaalomvang : C - f'''

pedaalomvang : C - d' (aangehangen)

2. Pijpwerk : prospectpijpen met aluminiumbrons beschilderd

wijziging dispositie (herhaalde malen)
(Mixtuur 3 st., Gamba 8 Sup, Monter 8 zijn nieuw).

3. Windlade : oud; 8 slepen (doorspraak).

4. Registratuur : nieuw.

5. Klaviatuur : nieuw (rechterzijdant, ingebouwd).

6. Traktuur : nieuw.

7. Blaasbalg enz. : nieuw.

ORGELKAST :

type : viervoet

ongewijzigd op enkele details na (i.v.m. de ver-
plaatsing van de klaviatuur).

HUIDIGE TOESTAND :

in verval

LIT. :

E.G.J. Gregoir, Historique de la facture et des facteurs
d'orgue (Anvers, 1865) blz. 198.

ARCHIVALIA :

Alsoo wy onderschr. syn aensocht opden 6 Augusti 1687
door den Sr. Meyer & Schepenen van Buggenhout Prinsdomme
van Bournonville om te comen visiteren dorgel aldaer ge-
maect by Nicolas Langlé, soo ist dat wy naer neirstich
ondersoeck ende visitatie de selve hebben bevonden wel
gemaect te syn volghens den contracte van bestedighe by
ons ghesien ende ghelesen, verclaerende voorders dat de voo-
schr. orgel in alle haere toonden Jegentwoordigh is van
goedt Accordt, sonder daer innen te vinden ofte te connen
aenwysen eenighe de minste faulten ofte gebreken en tot
teecken van waerheyt hebben deze onderschr. attestatie onder
teeckent desen 7 August. 1687.

W. Gerwen

F. Berckmans

Aenbesteding der Orgel aen d'heer Van Petegem te Gend, 1769,
Opstel tot het Noodigh repareren van de orgel in de kerk tot
Buggenhoudt.

Ten Eersten het secreet gans niet deugende moet nieuw ge-

maekt worden van 50 touchen van deugdelyk spieschen houdt.
Een Clauwier moet ook nieuw gemaekt worden.
Dry nieuwe blaesbalken van 4 geheele ende twee alve ployen,
het oude pypwerk het welk veel gemaskreert is moet in goe-
de staet gestelt worde soo goet als nieuw.
Ende alsdan moet de orgel bevonden worden met de registers
als volgt :

- ten eersten prestant 4 voet
- 2. Bourdon sprekende 8 voet den Bas geheel nieuw
- 3. Doublet 2 voet
- 4. Flutte 4 voet
- 5. Nazart
- 6. Quart Nazart
- 7. Tierse van doublet
- 8. Cornet a 5 pypen beginnende C+ moet geheel nieuw
- 9. Fournitur a 2 pypen jeder touche
- 10. Cimbels à 2 pypen
- 11. Trompet Bas geheel nieuw
- 12. Trompet Sup geheel nieuw
- 13. Claren Bas
- 14. Cromhoorn Sup geheel nieuw
- 15. Tremblant
- 16. Rosignol

Heden is overeen gekomen met den Eerweir. heer pastoor,
d'heer Meyer van Keer, ende d'heer greffier verhavert, ex
comissione, van d'heer drossaert van praet, ende dat voor
de somme van vyf hondert ende vyftigh guldens Courant gelt,
boven synen kost, mits den annemer geobligeert alles t'sy-
nen koste te leveren.

Actum desen 2 january 1769 Lambert Van Peteghem

J.F. Haeck pastor van buggenhout
Verhavert loco dheer
L. Van Praet
Van Keer

(hieronder tekent op) 31 8ber 1778, Ae. F. Van Peteghem.
Kerkarchief Buggenhout (niet geïnventariseerd). Beschrij-
ving op twee losse vellen.

=====

B U G G E N H O U T

Sint-Niklaaskerk

Auteur instrument : François Loret (Mechelen).

Bouwjaar : 1879

Onderhoud : Fa. Stevens (Duffel)

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Kwint 2 2/3, Fluit 8, Octaaf 4, Vulwerk 3 K.,
Trompet 8, Hoorn 4, Harm. Fluit 8, Holpijp 8,
Principaal 8, Gedekt 16,

Rec. : Nazaardeke 1 1/3, Roerfluit 4, Oktaaf 2,
Principaal 4, Gedekt 8, Wilgenpijp 8, Hobo 8,
Cimbelstem 3 K.

Ped. : Koraalbas 4, Bazuin 16, Gedektbas 16

manuaalomvang : C - g'''

pedaalomvang : C - d'

Nota : de originele plaatjes met registerbenamingen
vervangen en voorzien van Nederlandstalige op-
schriften.

2. Pijpwerk : origineel

3. Windladen : idem (mechanische sleepladen)

4. Registratuur : idem (mechanisch)

5. Klaviatuur : origineel, mechanisch. Speelbak voor orgelkast

6. Traktuur : origineel, mechanisch.

7. Blaasbalg enz. : origineel

ORGELKAST :

ongewijzigd (enkele panelen zijn verdwenen).

ARCHIVALIA :

Vermelding van auteur en bouwjaar van het instrument
in het Liber Memorialis van de St. Nikolaaskerk te
Buggenhout (niet geïnventariseerd).

=====

D E N D E R B E L L E

Sint-Martinuskerk

Auteur instrument : P.J. Vereecken

Bouwjaar : 1859

Voormalig onderhoud : Joris (Hasselt) en de plaatselijke
Pastoor

Restauratie : Fa. Aerts en Castrel (Duffel), 1970.

INSTRUMENT

1. Dispositie

Bourdon 16, Bourdon 8, Flûte 4, Montre 8, Prestant 4,
Flageolet 2, Cornet V, Fourniture II, Viola de gam-
ba 8, Trompette bas 8, Trompette sup 8, Trompette
bas 4, haubbou sup 8.

manuaalomvang : C - f'''

2. Pijpwerk : beschadigde stemranden en andere verminkin-
gen werden gerestaureerd.

Verdwenen pijpwerk van de Cornet werd even-
eens in 1970 aangevuld.

3. Windlade : origineel - sleeplade

4. Registratuur : origineel

5. Klaviatuur : origineel (prospectzijde, ingebouwd)

6. Traktuur : origineel

7. Blaasbalg : origineel (magazijnbalg).

ORGELKAST :
origineel
type : zesvoetskast

BIBLIOGRAFIE

G. Potvlieghe, Het orgel te Denderbelle, in, De Praes-
tant 1970, blz. 89-91.

A. Fauconnier, De restauratie van het P.J. Vereecken-
orgel te Denderbelle, in, De Mixtuur (Schagen - Neder-
land) 1971, blz. 25-28

=====

D E N D E R M O N D E

Onze Lieve Vrouwkerk

Auteur instrument : Van Peteghem (Gent-Rijsel)
Bouwjaar : 1860
Orgelkast : 1654 en uitbreiding ca 1858
Auteur wijziging : Jos Loncke (Esen), 1946

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Gedekt 16, Prestant 8, Basviool 8, Holpijp 8,
Okt.-prestant 4, Ged. Fluit 4, Nazard 2 2/3,
Oktaaf 2, Kornet 5 k., Vulwerk 4 k., Pommer 16,
Trompet 8, Schalmei 4.

Pos. : Dwarsfluit 8, Wilgenpijp 8, Gedekt 8, Prestant 4,
Fluit 4, Zwegel 2, Tertiaan 2 k., Nachthoorn 1,
Cimbelstem 4 k., Kromhoorn 8.

Zwelwerk : Kwintadeen 16, Spitsgamba 8, Fluit 8, Zwe-
ving 8, Principaal 4, Blokfluit 4, Nazaard 2 2/3,
Oktaafke 2, Terts 1 3/5, Vulwerk 3 k., Trom-
pet 8, Regaal 4.

Ped. : Principaalbas 16, Gedekt bas 16, Salicet bas 16,
Oktaafbas 8, Gedekt 8, Kwintbas 5 1/3, Oktaaf 4,
Ruispijp 2 k., Bazuin 16, Trompet 8

Alle koppels en speelhulpen zijn nieuw.

2. Pijpwerk : nieuw zijn : Gedektbas 16, Salicet bas 16, Ok-
taaf bas 8, Kwintbas 5 1/3, Oktaaf 4, Ruispijp
2 k., Zwegel 2, Nachthoorn 1, Cimbelstem 4 k.,
Kromhoorn 8, Kwintadeen 16, Spitsgamba 8, Ok-
taafke 2, Vulwerk 3 k.
Omgebouwde registers zijn :
Gedekt 8 (pedaal)

Ged. Fluit 4, Vulwerk 4k, Schalmei 4 (G.O.)
Tertiaan (Positief)
Fluit 8, Princip. 4, Blokfluit 4, Regaal 4
(Zwelw.)

3. Windladen : H.W. (C- Cisladen), = Van Peteghem-Cornet,
1860
Positief, idem
Zwelwerk, niet gesigneerd
Pedaal, kegellade (nieuw)
4. Registratuur : pneumatisch (nieuw)
5. Klaviatuur : nieuw
6. Traktuur : nieuw (pneumatisch)
7. Blaasbalg : nieuw

LITERATUUR :

DOKSAAL

Verdwenen : Vermoedelijk heeft er een Laat-gotisch of Renaissance-doksaal bestaan, vermits in 1543-44 belangrijke sommen daartoe werden besteed (cfr. orgel 1555). Waarschijnlijk waren het O.L.Vrouwkoor en het zuidelijk zijkoor eveneens door een doksaal van de benedenkerk afgesloten (zie afsluitingen).

117 DOKSAAL, 1659-1666, naar ontwerp van Hubert van den Eynde, uitgevoerd door Adriaan van Ronse, steenhouwer-marmerslijper (architectonisch gedeelte); Artus Quellien, beeldhouwer (balustrade en haar sieraden, vermoedelijk de vier kartouches en acht engeltjes); Mattheus Van Beveren (vier evangelistenbeelden).

Het doksaal stond aanvankelijk aan de ingang van het koor, tussen de twee oostelijke vieringspijlers. In 1858-59 werd het overgebracht naar het westeinde van de middenbeuk en omgekeerd vóór het portaal geplaatst.

Op de zijkanten van de balustrade is alleen de vóórste baluster van marmer, de andere drie zijn van hout.

ORGEL

Verdwenen : Een orgel wordt vermeld in 1373. Reeds vroeger kan er een bestaan hebben, daar de muziek in het kapittel werd beoefend onder leiding van een cantor.

In 1413 wordt een nieuw orgel aangeworven door tussenkomst van de broederschap van O.L.Vrouw. Het is niet uitgesloten dat er in de kerk meer dan één orgel aanwezig was, gelet op hun geringe afmetingen in die tijd.

In 1555 levert Antoon Moors uit Antwerpen een nieuw orgel, dat zo goed of beter moet zijn als dat van Sint-Goedele te Brussel.

In 1564-65 wordt het hersteld door Michiel Langhedul.

In 1654 levert Jan van Loo, uit Aalst, een nieuw orgel waarvoor Jan Peele (Poele of van Poele) uit Gent een aantal beelden snijdt : een koning David, vier engelen en twee engelen met kandelaar. De "lijsten van loofwerk, eieren en rozen" worden vervaardigd door Christoffel Coopman en Herman Ulver; Franchois de Wetter levert twaalf culdelampen en Hendrik Tossijn twaalf koperen pilaren, deze laatste misschien niet voor het orgel zelf. Waarschijnlijk zijn sommige delen van deze orgelkast in de huidige bewaard.

118 Orgel circa 1858, door P. van Peteghem uit Gent; orgelkast naar ontwerp van architect Jan Beeckman uit Dendermonde, 1858, met gebruik van oudere delen. Wellicht herkomstig uit het XVIIde eeuwse orgel zijn : het klein positioneel, evenals het benedengedeelte van het groot orgel, versierd met gedraaide zuiltjes met loofwerk omsnoerd; de beelden van Koning David met de harp en twee engeltjes, het ene met bazuin, het andere met viool; op de hoge middenpartij, drie grote engelen, de ene met bazuin, de andere met fluit, de derde met viool.

Dr. Elisabeth Dhanens, Inventaris van het Kunstopatrimonium van Oost-Vlaanderen. IV Dendermonde (Gent 1961), blz. 94-96.

=====

D E N D E R M O N D E

Sint-Egidiuskerk (St. Gillis-Binnen)

Auteur instrument : Lambertus van Peteghem (Gent)

Bouwjaar : 1778

Voormalig onderhoud : François Loret-Vermeersch (Mechelen)
1855

Auteur wijzigingen : P. Vereecken 1873

Onderhoud : Van de Loo (Leuven).

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Bourdon 8, Bourdon 16, Viola di Gamba 8, Montre 8, Prestant 4, Flûte 4, Doublette 2, Fourniture (II), Trompette 8, Cornet (V), Clairon 4 (vastgeklemd registerstok)

Rec. : Salicional 8 (vastgeklemd registerstok)
Flûte harmonique 8 (idem)
Basson traversière 8, Flageolet 2, Flûte 4, Bourdon 8.

manuaalomvang : C - g'''

pedaalomvang : (aangehangen) C - f'

2. Pijpwerk : het grootste gedeelte is 18de eeuws pijpwerk
-metaalziekte vastgesteld op trompet.

3. Windlade : 19de eeuw (doorspraak op G.O.)

4. Registratuur : 19de eeuw

5. Klaviatuur : 19de eeuw (beleg nieuw), aan prospectzijde
ingebouwd.

6. Traktuur : 19de eeuw, mechanisch

7. Blaasbalgen enz. : 19de eeuw

ORGELKAST

1. Plaats : sinds 19de eeuw ongewijzigd

BESCHRIJVING TRANSFORMATIES

Kast is 19de eeus

dispositie aangepast aan 19de-eeuwse stijl

BIBLIOGRAFIE

G. Moortgat, Oude Orgels in Vlaanderen, B.R.T. - brochure
nr. 21, 1964, blz. 48 + afbeelding blz. 49

ARCHIVALIA

Na. dat den Eerw. Hr. hild(uardus) Dhaens heeft doen maecken
de orgel ende hoogsaele op syn costen bedraegende 200 pondt
groot uytwysen de reken, van de Jaere 1643
fol. 29 verso

(niet geïnventariseerd afschrift bewaard ter pastorie)

=====

1855. In de maand december is de orgel gekuist en hersteld
door d'heer Francis Loret-Vermeersch, orgelmaker te
Mechelen en heeft gecost Fr. 100.

1873. Op 3 Juni is men begonst met het afbreken van de Oxael
en het vernieuwen der balustrade en bekleedsel der

selve door Meester Verlaeckt - Oste.

Ook is gecommandeerd de vernieuwing der kas van de orgel en de orgel gansch hersteld en meerdere spelen bijgevoegd door Vereecken, facteur d'orgues te Gyseghem. Ook is de venster op de Oxael toegemetst. Dit werk heeft in het geheel gekost, te weten

1) het timmerwerk en metzen door de Hr. Verbroeck
Fr circa 1425 - de schrijnwerker Fr. 1400, de kas van
d'orgel circa 1400.

Kerkarchief Dendermonde, St.-Egidius (niet
geinventariseerd). Registrum Pastorale,
Liber Memorialis, niet gefol.)

=====

G R E M B E R G E N

Sint-Margrietkerk

Auteur instrument : P.J. Vereecken (blijkens constructie -
eigenaardigheden).

Bouwjaar : ca. 1860

Transformaties : geen

Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Dispositie

Rec. : Flûte harmonique 8, Bourdon 8, Salicional 8,
Basson Hautbois 8, Dulciana 4, Flûte 4,
Voix Céleste 8.

G.O. : Montre 8, Flûte 8, Viola di Gamba 8, Bourdon 16,
Prestant 4, Bourdon 8, Flûte 4, Doublette 2,
Fourniture, Trompette 8, Clairon 4.
Ped. + II/ Ped. + I/ Réunion

manuaalomvang : C - g'''

pedaalomvang : C - d'

2. Pijpwerk : ongewijzigd.

3. Windladen : idem (mechanische sleepladen).

4. Registratuur : idem (mechanisch)

5. Klaviatuur : idem (ingebouwd aan prospectzijde)

6. Traktuur : idem (vertoont veel slijtage)

7. Blaasbalg : ongewijzigd

ORGELKAST :

origineel

type : achtvoetskast

HUIDIGE TOESTAND :

instrument in verval

=====

H A M M E - ZOGGE

O.L.Vrouwkerk

Omstreeks 1860 bouwde (vermoedelijk) P.H. Anneessens (Ninove) er een nieuw orgel.

Omstreeks 1950 werd het hele binnenwerk verwijderd op advies van G. Verschraegen, volgens mededeling van de pastoor te Hamme St. Anna, en overgebracht naar Gent.

Dit geschiedde omstreeks de tijd dat te Hamme St. Anna een gelijkaardig ruilvoorstel werd gedaan door de heer G. Verschraegen, waarvan verslag (cfr. rapport Hamme St. Anna).

Ter plaatse bleven bewaard het oorspronkelijke prospect in getransformeerde toestand, met een houten sierfront (bekleed met metaal en vermoedelijk gedeeltelijk origineel), alsook één zijwand en een gedeelte van de rugwand. Er zijn geen archivalische gegevens voorhanden.

=====

H A M M E

Sint-Annakerk

Auteur instrument : onbekend in 1752, (cfr. verslag van
de Fa. Loncke)

Van Peteghem, omstreeks 1775

Orgelkast : 1726 en omstreeks 1775

Auteur transformatie : Ch. Anneessens, 1878

(ook nog notitie van Anneessens op
de kast, 1887)

Onderhoud : geen.

INSTRUMENT :

1. Dispositie

Prestant 4, Doublet 2, Nazard 3, Fourniture 3 r.,
Trompette bas 8' (sup), Quinte (is in feite Flûte 4),
Tierce, Bourdon 8, Cornet 5.

manuaalomvang : C-f''' (in werkelijkheid slechts
C-d''')

2. Pijpwerk : ingescheurde stemranden

vlekjes (sporen van metaalziekte ?) op
trompetcorpora.

frontpijpen : in origine volledig met blad-
goud belegd. Thans met aluminiumbrons be-
schilderd.

De originele kernprikken werden soms ver-
diept door Anneessens.

Fourniture van 2 rangen, tertskoor van de
cornet 5 r. is verdwenen.

3. Windlade : origineel.

gespijkerde pijpstokken.

ingelijmde kleppen.

geen inscripties van auteur
(geen doorspraak)
windverlies aan pulpeten en voorstellen.

4. Registratuur : gewijzigd, originele registergaten
zijn nog aanwezig in de rugzijde van de
kast.
5. Klaviatuur : oorspronkelijk in rugwand ingebouwd.
Thans vrijstaande speelbak (Anneessens)
voor de orgelkast opgesteld.
6. Wellenbord : origineel.
7. Traktuur en abstrakten : gedeeltelijk vernieuwd.
8. Windwerk : magazijnbalg (Anneessens).

ORGELKAST

Grootste gedeelte van 1726.
Oorspronkelijk als balustrade-orgel geconcipieerd.
De huidige balustrade is van omstreeks 1700 en
is misschien afkomstig van een andere kerk ?
Qua volume : origineel; voet ± 50 cm opgehoogd,
rugwand voor de helft vernieuwd in
 ± 1775 .
type : voervoets.
Beschilderd (sinds oringine ?)

ARCHIVALIA

sinds 1951 : verschillende ontwerpen tot herstel
en uitbreiding (Fa. Loncke) waarvan geen enkel
werd uitgevoerd bij gebrek aan financiële middelen.
1951 : voorstel tot uitbreiding.
1953 : ontwerp tot herstel door de Fa. Loncke
Kan. G. Van Durme, adviseur.
1959 : voorstel tot herstel.

Orgues. Parmi les Vieux titres se trouve la liste des souscripteurs, qui payeront un orgue, placé au mois d'aout 1726. Ce sera encore l'orgue actuelle qui a été remplacé ici au commencement de 1878 par les soins de Mr. Ch. Anneessens-Meunier, fabricant d'orgues à Grammont outre les frais d'entretien de ses ouvriers il réclame une somme de 225 fr.

Registre de la Paroisse et de l'Eglise de
Ste Anne (sous Hamme) begonnen in 1870.

=====

Voorstel tot ruiling van persoonlijk orgel met dat van de St.-Annakerk, door G. Verschraegen (Gent)

Orgel (van) G. Verschraegen

Toestand : onberispelijk, maar beter geschikt voor een grotere ruimte aangezien de sterke intonatie.

Dispositie : <u>manuaal</u>	<u>1 voetklavier</u>
1. Bourdon 8'	8. Gedekt 8'
2. Roerfluit 8'	Het voetklavier is
3. Fluit 4'	zelfstandig
4. Kwint 2 2/3	+ Koppelbaar aan manuaal
5. Doublette 2	
6. Terts 1 3/5	
7. Prestant 4'	

Het orgel heeft een electrische windmachine (Meidinger nieuw). Deze windmachine draait op lichtstroom en verbruikt niet meer dan een electrische lamp 40 à 60 watt.

Mijn plan bestaat in het ombouwen van mijn bestaande orgel in een groter 2 klaviersorgel dat bizonder moet geschikt zijn voor de studie. Voor deze ombouw kunnen bruikbaar zijn : het pijpwerk (dat in perfekte staat verkeert) en eventueel de windlade. Het andere vervalft en moet ik voor een goedkope prijs overlaten aan de orgelbouwer. Daarom lag het in mijn bedoeling verkopen ofwel om te wisselen. Als ik nu in vergoeding van mijn ganse orgel een pijpwerk kan overnemen (dat ongeveer dezelfde waarde heeft) kan ik de prijs van mijn orgel 55.000 fr. laten vallen op plus minus 25.000 fr. Dit zou dan een vergoeding betekenen voor electrieke ventilator, voetklavier, windlade, orgelkas, tractuur enz. waarmee ik een deeltje van mijn nieuw orgel zou kunnen mee betalen!

(op de rugzijde van deze brief "Reep 5
Lc (?)")

=====
Er werd nooit tot orgelomruiling overgegaan, omdat de plaatselijke pastoor er zich van bewust was dat de kerkfabriek geen bezittingen mag verkopen.

=====
Bisdom Gent

Gent, 21 mei 1959.

Eerwaarde Heer Pastoor,

Ik begrijp heel goed dat het moeilijk moet zijn zulke grote sommen samen te brengen. Daarom vind ik het ook voldoende het ontwerp van ± 140.000 fr. Wat de twee klavieren betreft dit is natuurlijk beter, dit hangt ook af van het getal spelen. Mag ik U vragen wanneer U definitief aanvaardt, het project aan de orgelcommissie te sturen (getal

spelen, gebeurlijk verdeeld over twee klavieren).

De firma Loncke is zeer betrouwbaar. Sedert jaren plaatst ze hier orgels in het Bisdom, waarover de pastoors zeer tevreden zijn.

Tot verder dienst bereid;

In X° (get.) G. Van Durme

Er worden in het archief verschillende niet uitgevoerde restauratieprojecten, opgesteld door de Fa. Loncke (1959) bewaard.

Kerkarchief Hamme, St.-Anna
(niet geïnventariseerd)

=====

H A M M E

Sint-Pietersbanden-kerk

Auteur instrument : De Volder (Brussel)

Bouwjaar : 1831

Auteur uitbreidingen, wijzigingen : o.a. Fa. Stevens

INSTRUMENT

1. Dispositie

bevat oude frontpijpen en 9 oude spelen (voor 1831?)
de huidige dispositie is van na 1900

2. Pijpwerk : ingescheurde stemranden

beschilderde frontpijpen (aluminiumbrons)

3. Windladen : nieuw (of grondig vernieuwd)

4. Registratuur : nieuw

5. Klaviatuur ; nieuw (vrijstaande speelbak vóór orgelkast)

6. Traktuur : nieuw (pneumatisch)

7. Blaasbalg enz. : nieuw

ORGELKAST :

Prospect origineel

Verdieping kast is nieuw

HUIDIGE TOESTAND :

in verval.

LIT. :

"Het orgel der kerk onderging ten jare 1831 eene groote
herstelling, door N. de Volder, te Brussel, die daarvoor

4000 gulden bekwaam".

Frans de Potter en Jan Broeckaert,
Geschiedenis van de gemeenten der Provincie
Oost-Vlaanderen - Vierde reeks - Eerste deel
(Gent 1887), blz. 45.

=====

K A L K E N

Sint-Denijs

Auteur instrument : Louis de la Haye (Gent)

Bouwjaar : 1712

Auteurs uitbreidingen/wijzigingen :

Pieter van Peteghem, 1784

Lovaert (18..?)

Fa. Daem (Appelterre), 1ste helft XXste eeuw.

Fa. Loncke (Esen) onder advies van Kan.G.Van
Durme (Gent)

INSTRUMENT

1. Dispositie

L. De la Haye disponeerde het G.O. met 16 reg. en
het Positief met 10 reg.

Na de transformatie van 1971 restten en van het oude
pijpwerk slechts wat residua (instrument te beschou-
wen als nieuw)

ORGELKAST

oude achterwand werd verzaagd (1971) en een nieuwe werd
er tegenaan gebracht.

Overigens is de kast origineel.

BIBLIOGRAFIE

G. Potvlieghe, De familie Lovaert, Orgel- en beiaardbou-
wers, in, "Het land van Nevele" juni 1972, blz. 13.

G. Potvlieghe, De Orgelbouw, in "De Orgelkunst in de Neder-
landen (Antwerpen, Marcatorfonds 1971) blz. 268

ARCHIAVALIA

Extrait de noodige restauratie te doen aan dorgele staende in de kercke van Calcken gesien ende geexamineert door den experten Sr van petegem meester orgelmaeker binnen de stadt van gendt residerende ten versoeke van den heer pastor bailliu borgemeester ende schepenen mitsgrs notable der voorn prochie van Calcken tot dies versocht ten eynde van den gemelden van petegem in syne voorn qualiteyt daer uyt te oordelen het gone tot utiliteyt en het gebruyck der selve orgele soude bestaan in het naervolgende.

alvooren dat de twee clauwieren die syn ten deele versleten ende te nauw van grepe waer toe soude moeten twee nieuwe gemaect worden, ende dat die comen over malkaer getrocken worden omme dorgele en positief saemen te connen spelen

ten tweeden tot meerder versteirkinge van dorgele soude oock moeten by gevoegt worden een peedal ofte treckende voet clauwier van twaelf toetsen

ten derde de dry blaesbalcken die souden moeten geheel uyt malcandere gedaen worden ende op nieuw geschaeft ende erlymt worden om te beletten de groote asmatigheyt van de orgele ende sullen dan soo goet syn als nieuwt.

ten vierden den register genoemt cyflet die soude moeten verandert worden ende een quarte de Na l (nasard) van gemaect worden synde twaelf toutsen leeger.

ten vyfden moeten alle het sleypweirck uyt hunne plaetsen genoemen worden ende gesuyvert synde alles seer wel en gauw doen aenspreken in seer goet accort gestelt worden.

Over alle welcke voorschreven te doen restauratie hebben wy pastor bailliu ende schepenen mitsgrs notable deser prochie van Calcken als mede den kerckmeester der voorn kercke met den meergemelden van petegem in syne qualiteyt tot de restauratie van alle het gone voors. der gemelde orgele aengegaen het naervolgende acort.

te weten dat den voorschrevenen van petegem aenneemt
alle de voorschreven restauratie te doen tsyne coste mits
aen hem daer vooren te betaelen een somme van veertigh
ponden gr courant gelt sonder eenig voordere vacatien ofte
andersints daer vooren te mogen pretenderen dan alleenelyck
gedefroyeert te worden door den eerweirdigen heer pastor
van alhier geduerende den teydt dan hij binnen dese kercke
sal noodigh hebben te employeren dit voor synen persoon
alleene sonder meer ten effecte van welcke hebben wy dit
ons accort ende overeen komen ondt onder voorder conditie
nogens dat den aenveirder jaerlyckx naer desen sal hebben
tot twee ponden gr het iaers over het kuysschen gaede slaen
ende visiteren der orgel voorseyt waer vooren hy sigh obli-
geert te komen ten minsten tot drymael tjaers d Een helft te
betaelen door de kercke en dander helft door de prochie in-
ganck nemende met het jaer 1785 desen 31° july 1784

(get.) P. Van Peteghem
et fils

(Kopij van het archiefstuk NR°. 17.

gemaakt op 12 mei 1963 door E.H. M. Meys - Kalken).

=====

L A A R N E

Sint-Marcariuskerk

Auteur instrument : Nicolas Langlez (Gent)

Bouwjaar : 1672

Auteurs wijzigingen : vermoedelijk Van Peteghem (datum ?)
thans gesigneerd : L. Daem-De Vis en
Zoon.
Appelterre

In onderhoud door : Fa. Loncke (Esen)

INSTRUMENT

1. dispositie :

prestantpijpen (oude prospectpijpen, Van Peteghem?),
Bourdon 8 en trompette 8 zijn eveneens oud.

Het overige is blijkbaar van L. Daem-De Vis.

manuaalomvang : C- g'''

pedaalomvang : C- d'

2. Pijpwerk : ingescheurde stemranden
prospectpijpen met aluminiumbrons en goudverf
ingestroken.
3. Windladen : nieuw (pneumatisch)
4. Registratuur : idem
5. Klaviatuur : idem
6. Traktuur : idem. (vrijstaande speelbak vóór orgelkast)
7. Blaasbalgen enz. : nieuw
-

ORGELKAST :

uitvoerig vernieuwd met verwerking van fragmenten die
het jaartal 1672 dragen.

HUIDIGE TOESTAND

- instrument : in verval.
- meubel : verminkt

BIBLIOGRAFIE

Annales de l'Academie Royale de Belgique, 1919 (67),
p. 155-157.

=====

L E B B E K E

O.L.Vrouwkerk

Auteur instrument : Egidius Franciscus Van Peteghem

Bouwjaar : 1971

Orgelkasten : J.G.J. Cloick (Sint-Amands), 1791.

Auteurs wijzigingen : (Max.?) Van Peteghem (Gent), 1853
Schmits, 1841
August D'Hondt (Leuven), begin XXste
eeuw.

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Bourdon 16, Montre 8, Flûte 8, Viola 8, Bourdon 8, Prestant 4, Doublette 2, Fourniture III, Trompette 16, Trompette 8.

Rec. : Bourdon 8, Salicional 8, Voix céleste 8, Dolce 8, Flûte 4, Flageolette 2, Basson-Hautbois, Voix humaine.

Ped. : Violonbasse 16, Soubasse 16, Flûte 8, Violoncelle 8, Basse 8, Bombarde 16.

manuaalomvang : C - g'''

pedaalomvang : C - f'

2. Pijpwerk : prospectpijpen zijn met aluminiumbrons beschilderd

G.O. : Flûte 8, gedeeltelijk nieuw.

Viola 8, nieuw

fourniture, samengesteld met pijpwerk van oude doublette of tierce e.a. pijpwerk van het R.P. (thans 2 rang)

Trompette : 9 schalbekers vermoedelijk door Schmits vernieuwd.

Rec. : Salicional en Voix celeste samengesteld uit
56 pijpen samen (nieuw)
Dolce 8, nieuw
Basson-Hautbois en Voix humaine gedeeltelijk
vernieuwd.

Ped. : Violonbasse 16, nieuw
de overige spelen op het pedaal zijn afgeleid
van het G.O.
De originele Montre 8 en Prestant 4 staan nog
in het front (buiten gebruik.)

3. Windladen :

G.O. : grondig vernieuwd

Pos. : idem

Ped. : nieuw

4. Traktuur : nieuw (pneumatisch)

5. Klaviatuur : nieuw (oorspronkelijk in linkerkast inge-
bouwd. Thans vrijstaande speelbak midden
op het doksaal (D'Hondt)

5. Registratuur : nieuw

6. Windwerk : nieuw (magazijnbalg)

ORGEELKAST :

origineel

positiefkast in balustrade is sinds origine louter deco-
ratief.

HUIDIGE TOESTAND : in verval.

LIT. :

De Potter en Broeckaert, Geschiedenis der Gemeenten -
Lebbeke, blz. 34 - 35.

X. Orgelarchiavalia i.v.m. het Van Peteghembedrijf, in,
De Praestant, 1972, blz. 89-90.

ARCHIVALIA

1837, fol 18. Kuyssching en herstelling der Orgel door d'heer van Peteghem te Gend, zie de rekening 671,20.

1841, Kiussching en stemming der orgel door d'heer Schmits, zie rekening 634,92.

1853, fol 22. Groote herstelling der Orgel en verandering van een register in flute traversière door Van Peteghem te Gent. 1200,00.

(na 1900) fol 27. Het orgel wordt hersteld door August D'Hondt van Leuven met menige nieuwe spelen daarbij, nieuw klavier enz... voor de weerde van 10.000.

Kerkarchief Lebbeke (niet geïnventariseerd)
"Pastorelen Handboek vanaf 1846".

=====

M A S S E M E N

Sint-Martinuskerk

Auteurs instrument : Pieter Van Peteghem (Gent)

Bouwjaar : 1739

Uitbreiding en transformatie: 1773, Lambertus Van Peteghem

20ste eeuw vermoedelijk L.

Daem (Appelterre).

Onderhoud : geen.

INSTRUMENT :

1. Dispositie

Trompet 8 D., Trompet 8 B, Fourniture, Bourdon 8 D,
Salicional 8, Montre 8, Fluit 4, Doublette 2, Bourdon
8 B., Cornet IV (oorspronkelijk V), Prestant 4.

manuaalomvang : C - f''' (sprekend : C - e''').

pedaalomvang : C - f' (aangehangen).

2. Pijpwerk : - beschadigde stemranden

- frontpijpen met aluminiumbrons besmeurd
en beschadigd door deuken.

- 1 rang van de cornet verdwenen.

- salicional nieuw.

3. Windlade : origineel, 1739 + uitbreiding 6 calcellen 1773.

4. Registratuur : nieuw (mechanisch)

5. Klaviatuur : vernieuwd en niet meer in de linkerzijwand
ingebouwd (oorspronkelijke sporen achteraan
de kast nog duidelijk).

6. Pedaal : nieuw.

7. Traktuur : gedeeltelijk vernieuwd.

8. Blaasbalg : nieuw.

ORGELKAST :

1. Plaats : oud doksaal verdwenen. Orgelkast nu op de
zijkant geplaatst.
2. Type : viervoetskast
kast verlaagd aan de voet.

BIBLIOGRAFIE

E.G.J. Gregoir, Historique de la facture et des facteurs
d'orgue (Antwerpen, 1865) p. 196.

=====

M E S P E L A R E

Sint-Aldegondkerk

Auteur instrument : onbekend
Bouwjaar : onbekend (2de helft 18de eeuw)
Auteur(s) wijzigingen : onbekend
Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Dispositie :

H.W. (bovenste klavier)

Prestant, Doublet, Nazard, vastgekleemde registratuur, Fournituur Trompet S, Clairon B, Cornet, Bourdon, Fluit, vastgekleemde registratuur, Monter, vastgekleemde registratuur, Hobo.

O.W. Bourdon, Fluit, vastgekleemde registratuur, Tremolo, Clarinet S., Principal, Nazard, Voix humaine

manuaalomvang : C - f'''

pedaalomvang : C - f' (aangehangen)

2. Pijpwerk : beschadigde stemranden
verschillende registers zijn verdwenen

3. Windladen : origineel

4. Registratuur : origineel

5. Klaviatuur : origineel (ingebouwd in de rugwand)

6. Traktuur : origineel

ORGELKAST :

origineel

HUIDIGE TOESTAND :

- instrument : in verval. .

BIBLIOGRAFIE

G. Moortgat, Oude Orgels in Vlaanderen, B.R.T. -
brochure nr. 21, 1964, blz. 92 (schrijft dit orgel
toe aan P. Van Peteghem, 1770, zonder bronaanduiding)
+ afbeelding p. 93.

M O E R Z E K E - Castel

Sint-Jozefskerk

Auteur instrument : Gebr. Vereecken

Bouwjaar : 1903

Auteur transformatie : Fa. Loncke (Esen), 1956.

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Prestant 8, Holpijp 8, Roerfluit 4, Vulwerk 4 k.
Norm. - Kop I-II, Okt.-Kop I+I (16)

Rec. : Open fluit 8, Wilgenpijp 8, Principaal 4, Oktaaf 2
Trompet 8

Ped. : Gedektbas 16, Gedekt 8, Voetw + I, Voetw + II,
Voetw + I (4)

manuaalomvang : C - g'''

pedaalomvang : C - f'

Nota : de onderstreepte spelen zijn van Vereecken (ped.
in transmissie).

2. Pijpwerk :

Frontpijpen : met aluminiumbrons beschilderd

3. Windlade : - de oorspronkelijke windlade is bewaard, doch
in gewijzigde toestand, en een nieuwe werd
achter de orgelkast toegevoegd.

- wijzigingen voor electro-pneumatische trak-
tuur.

4. Klaviatuur : volledig nieuwe vrijstaande speeltafel
in origine in rechterzijwand ingebouwd.

5. Pedaal : nieuw.

6. Registratuur : nieuw.

7. Windwerk : magazijnbalg (oud)

ORGEELKAST :

origineel

achteruit geschoven (om plaatsruimte voor koor)

type : achtvoets

ARCHIVALIA

4 augustus 1903 nieuw orgel uit Gijzegem, kostende 4.400 fr. gemaakt door de gebroeders Vereecken. (werd gans door mij Pastoor Verschelden betaald, zonder de minste vergelding vanwege Kerk of parochianen).

Bestek voor de vernieuwing van het kerkorgel, 16.1.55
Het regeerwerk van het orgel wordt vervangen door een electro-pneumatisch stelsel. Het orgel wordt omgebouwd en de spelen verdeeld over twee clavieren en pedaal met vrijstaande speeltafel.

De oude windlade wordt omgebouwd voor electropneumatische functie voor clavieren en registers met volledig herstel van de blaasbalg.

26 + 38 = 64 nieuwe pijpen in 35 % tin
224 " " " 50 % tin

Het opstellen van het orgel in de bestaande orgelkas, maar meer naar achter geschoven om plaatsruimte te winnen voor de zangers.

Beschrijving van het oude orgel
gemaakt volgens het pneumatisch stelsel, door de gebroeders Vereecken van Gijzegem (waarschijnlijk één der eerste orgels van dit systeem in hun fabricatie).

=====

M O E R Z E K E

Sint-Martinuskerk

Auteur instrument : CHARLES VERBEECK
Bouwjaar : 1803
Auteur orgelkast : P. VAN PETEGHEM (1740)
Auteur wijzigingen : Fa. LONCKE (1963)
Onderhoud : Fa. Loncke (Esen)

INSTRUMENT

1. Dispositie (vernieuwd)

G.O. : Prestant 8, Gedekt 8, Blokfluit 4, Oktaaf 2,
Vulwerk 3 K.,
Pos. : Gedekt 8, Prestant 4, Fluit 4, Nazaard 2 2/3,
Oktaaf 2, Kornet 4 K, Cimbels 2 K, Trompet 8
Ped. : Gedektbas 16, Gedekt 8.
Voetwerk + I
Voetwerk + II
Normaal koppel I + II

2. Pijpwerk : prospectpijpen:opsneden verhoogd, de
pijpen zelf werden omstreeks 1970 met
aluminiumlak beschilderd op advies van
Dom Antonius Maes (Abdij Dendermonde).
3. Windlade : oude windlade aangepast aan elektrische
traktuur
4. Registratuur : nieuw
5. Klaviatuur : nieuw
6. Traktuur : nieuw (electrisch)
-

ORGELKAST

origineel (achterwand verdwenen)

type : eenmanuaalskast

ARCHIVALIA

"Het oude orgel werd over een tweehonderd jaar gemaakt door de beroemde orgelbouwers Van Peteghem (1740). Het orgel bestond uit 1 klavier met 50 (toetsen). Het had 8 spelen met 450 pijpen, waarvan de langste 1,40 m en de kleinste 11 mm."

Volgens dezelfde bron vernieuwde Charles Verbeeck (Gent) het pijpwerk in 1803 en de Fa. Loncke transformeerde op haar beurt het instrument in 1963 voor een bedrag van 289.000 F.

Kerkarchief Moerzeke (niet geïnventariseerd), "Kerkfabriek Verslagboek vanaf 1940" (bovenstaande gegevens werden gepubliceerd in een niet bij name genoemd lokaal blad waaruit knipsels ingeplakt in het verslagboek).

=====

O P D O R P

Sint-Amanduskerk

Auteur instrument : P.H. Anneessens
Bouwjaar : 1852-53
Auteur transformatie : L. Daem- De Vis
Facteur d'orgues
Appelterre (1922)
Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Dispositie

Ped. : Soubasse 16 p
G.O. : Bourdon 16p, Flûte 8p., Montre 8p, Viola 8p,
Prestant 4p, Trompette 8p,
Zwelwerk : Bourdon 8p, Dolce 8p, Salicional 8p,
(Récit) Voix Céleste 8p, Flûte 4p, Doublette
2p, Flûte 8p.
manuaalomvang : C-g'''
pedaalomvang : C-d'

2. Pijpwerk : niet originele stemsleuven aanwezig
prospect beschilderd met aluminiumbrons
en integraal nieuw (Daem)

G.O. : Prestant 4 : 19de-eeuwse gedeeltes
Zwelwerk :
(Récit) Bourdon 8 : 17de-eeuws
Dolce 8 : 17de-eeuws
Flûte 4 : 19de-eeuws
Prestant 8 : 17de-eeuws (thans "Dolce 8")
Residua van 19de-eeuws pijpwerk.

3. Windladen : H.W.-lade van Daem alsook
Zwelwerk -lade : beide pneumatisch
4. Tractuur, registratuur : nieuw
5. Klaviatuur : in origine ingebouwd in linkerzijwand
thans nieuw (vrijstaande speelbak)
voor de orgelkast opgesteld.
6. Windwerk : magazijnbalg (Daem)

ORGELKAST

origineel (verminderingen aan zijkant en rugzijde)
iets naar achter geschoven.

HUIDIGE TOESTAND

in verval

LIT. : Gaby Moortgat, Orgelarchivalia te Opdorp, in,
Eigen Schoon en De Brabander, 1969, blz. 475-480
Idem, Historiek van het Parochiaal leven te
Opdorp (gestencild), 1967

ARCHIVALIA

Nr. 54, het maeken van eene nieuwe orgel en vergrooting
van de zael.

Zitting van de Kerken raed van Opdorp van 4 july 1952.
Waren tegenwoordig de heeren Josephus Joannes Christiaens,
Carolus Reyntens, Philippus Van Assche, Jan heyvaerts,
Aegidius Joos, en Judocus Moernaut

de meerderheyd mits dien tegenwoordig, en alzoo
wettig bevoegd om te werken en te beraedslagen, zoo
is er overgegaan tot de beraedslaeging wegens het stellen
eener nieuwe orgel, en teevens nopens de vergrooting
der zael. Op het verslag van de voorzitter der Kerk-
meesters kamer gedaen aen den raed hier uyt gezien

hebbende dat volgens het onderzoek van deskundige de orgel gansch versleeten is, en met het accident onlangs voorgevallen, dat er eene rat in de orgel gekoomen is, en wel veertig pijpen van verschillende registers doorbeeten en doorhakkelt heeft, bij zoo verre dat zij niet meer kan herstelt worden ten zij met groote onkosten, en dan nog niet voldoende zoude zijn voor onze kerk. Gezien dat volgens het plan van eene nieuwe orgel door Mr. Anneessen orgelmaaker te Ninove verveerdigt, de zelve niet kan gestelt worden onder den Tooren, maer een meter 25 centimeters voor uyt, buyten den Tooren, in de kerk zoude moeten geplaets worden, gezien dat men met de bekosting van dien uytspionk de geheel zaël kan zoo veel kan vergroote, en doen vooruytkoomen, waer door men plaets zoude kunnen winnen op de zaël wel voor veertig personen, het geen een inkoomen voor de kerk jaerlijks zoude kunnen verschaffen van 80 francs. Daer bij gezien dat de penningen reeds in kas der fabrik voortsgekoomen uyt de aflossing der fundatien van de familie Rollier, volgen de hier voorgenome Resolutie N. 52, waer van het inport beloopt tot een duyzent negenhondert francs, tot hier toe niet veylig en zonder en' gevaer konne geplaets worden, maer met dezelve voor deeze werking te gebruyken het fabrik in staet zoude zijn door de voornoemde inkomst, de lasten, dewelke er aen vast zijn te kwijten en te draegen.

Verder in aendagt genoomen hebbende den devis estimatif van geheel dees werk die beloopt tot dryduyzent vier hondert francs en dat de onderneemer Apneessen voorneemt voor de oude orgel met de kas zal geeven zeshondert francs, en ook men om tot de bedoelde somme te kunnen koomen, wel voor vyf hondert francs boomen zullen kunnen verkoopen aen den landen van de kerk en welke door hunne rypdom noodig weg zijn en dat verders een vierde van de over een gekoomen somme maer zal moeten betaelt worden een jaer naer de voltrekking 't geen men dan gemakkelijk zal kunnen

dekken met de penningen van de kerk.

Gezien de Begrooting staet der fabrik voor het dienst-
jaer 1853 door zijn hoogweerdigheyd goed gekeurt, en
met het bedoelt werk aengenoome, maer alle deezes, heeft
den raed beslooten en besluyt.

1° er zal eene nieuwe orgel met vijfthien registers en
met Nieuwe eyken kas in der voegen als boven geplaets
worden, de onderneming daer van zal gedaen worden door
Mijnheer Anneessen Orgelmaeker te Ninove volgens onze
overeenkomst met hem, te weeten de Eyken kas van goed
hout en de orgel met vyfthien registers of speelen te
weeten 1° Bourdon Bas 8, 2° Bourdon superieur, 3° pres-
tant 4, 4° flute 4, 5° dulciana Bas 4, 6° Cornet, 7°
viola de gamba sup, 8° viola de Gamba sup (sic), 9°
flageolette 2, 10° furniture, 11° Conterbasson Bas 8',
12° Trompette Bas 8, 13° Trompette sup, 14° Clarion bas 4,
15° hautbois sup, hierbij nog een pedal en den Blaesbalg
dit alles 't zynen koste te plaetsen voor de somme van
twee duyzent acht 1 hondert en vyftig francs, de oude
orgel met de kas door hem onderneemer geschat op
zeshondert francs zal hem dienen voor eerste betaeling
de overige 2250 francs zullen hem betaelt worden den helft,
op den dag dat de Nieuwe orgel hier zal arriveeren, en
een vierde als alles zal geplaets zyn, hetgeen moet vol-
trokken zyn met 8ber 1800 dry en vyftig en het resteerende
vierde zal hem gegeven worden, een jaer naerdien of 8ber
mits dan de orgel te koomen overzien en te erstellen het
geen er zoude gederangeert zijn, of niet voldoende beant-
worden volgens onze afspraak.

2° het overig van het werk te weeten het vergrooten en
uytspringen van de zael zal ter plaetse door de werklin
van de gemeynte ten koste der fabrik gedaen worden, onder
het beleyd en beheer van de heer Pastor Christiaens, met

magt en procuratie van den Raed naer regt en wet.

3° de penningen van de fundatien der familie Rollier zullen daer ingestort worden, en het Kerkfabrik zal van heeden daer van de verplichtingen volbrengen, en door spaerzaamheid de zelve tragten in te winnen om ze op behoorlijke hypoteek uyt te stellen.

4° de rype boomen aen de Kerke landen moogen tot de somme van 600 francs naer regt en wet, onder het beheer en met onclarische (?) door den heer Pastor Christiaens verhoogt en uytgedaen worden.

Verders mits meer te verrigten zynde is de zitting gesloten. Opdorp date en Jaer at supra.

G.L. Meyntens

Van Assche

Aeg. Joos

J. Moernaut

J. Heyvaerts

J.J. Christiaens Pastor

Secretaris

Kerkarchief Opdorp (niet geïnventariseerd).

Register der Deliberatien, gehouden door de Marguilliers der succursale kerke van Opdorp.

Voor de vernieuwing door Daem uitgevoerd is er een project op datum van 7 December 1922, alsook volgende werken :

Het orgel werd voorgesteld omgebouwd te worden tot volgende dispositie :

G.O. : Bourdon 16, Bourdon 8, Montre 8, violon 8,
prestant 4, trompette 8

Recit : Fluit 8, cor de nuit 8, Salicional 8, voix
céleste 8, fluit 4, basson hautbois 8

Pedaal : Sousbasse 16, basse 8

Koppelingen; G.O. aan recit, G.O. aan pedaal,
recit aan pedaal, forté-général, Trémolo.

Secreten, Daem

metalen pijpen : 60% tin

1924 : L. Daem, elektrische ventilator

1954 : 30.000 F herstellingswerken, Stevens (Duffel)

1964 : toevoeging van "doublette 2"

Het orgel heeft oorlogsschade geleden, waarvan sporen
nog te bemerken zijn aan de orgelkast.

=====

O U D E G E M

O.-L.-Vrouw Hemelvaart

Auteur instrument : Pieter Van Peteghem

Bouwjaar : 1767

Auteur wijziging : Joris (Ronse)

Datum : ?

Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Dispositie

in de oude kasten steekt nog het originele front,
en een bourdon 16' (Joris) vult de beide kasten.
Joris breidde de kast uit langs de achterwanden en
maakte gebruik van pijpwerk van 1767 (o.m. een ge-
deelte van de Trompet 8, Roerfluit 4, gedeelten
van de cornet (?) en min of meer uitvoerige fragmenten
van andere registers.

2. Pijpwerk :

- ingescheurde stemranden algemeen
 - prospectpijpen met aluminiumbrons beschilderd.
-

3. Windladen : nieuw (pneumatisch)

4. Registratuur : idem

5. Klaviatuur : nieuw (speelbak midden doksaal)

6. Traktuur : nieuw (pneumatisch)

7. Windwerk : nieuw

ORGELKAST

prospecten origineel

HUIDIGE TOESTAND

in verval

BIBLIOGRAFIE

De POTTER en BROUCKAERT, Geschiedenis der Gemeenten,
Arr. Dendermonde, Deel II, - Oudegem, blz. 21.

E.G.J. Gregroir, Historique de la facture et des
facteurs d'orgue (Anvers 1865)
blz. 196 ("Oudegem (sic), 1767, 16 reg., fl. 900")

=====

O V E R M E R E

O.-L.-Vrouw-Hemelvaart

Auteurs instrument : Gebroeders Vereecken (Gijzegem)

Bouwjaar : 1890

Onderhoud : Fa. Stevens (reiniging in 1967)

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Montre 8, Flûte harmonique 8, Bourdon 16,
Salicional 8, Cor de Chamois 8, Bourdon 8,
Flûte 4, Prestant 4, Fourniture, Trompette 8,
Rec. : Flûte 4, Dulciana 4, Bourdon 8, Voix Céleste 8,
Flûte harmonique 8, Bourdon 16, Gambe 8, Basson 8,
Voix humaine 8,

Ped. : Flûte ouverte 16, Flûte ouverte 8,
Violoncelle (registratuur vastgeklemd)

Ijzeren treden voor : Récit aux pédales (Grand orgue aux
Pédales)

Récit au G.O. (Anches du Grand Orgue.
Een trede voor graduele zweller

2. Klaviatuur : origineel (vrijstaande speelbak voor orgelkast)

3. Traktuur : origineel

4. Windladen, windwerk : origineel

ORGEELKAST

origineel

LIT. :

"Woensdag van verleden week (5-2-1890) heeft te Overmeire, onder eenen grooten toeloop van ingezetenen der gemeente, de plechtige inhuldiging van het nieuwe kerkorgel plaats gehad. Een jury samengesteld uit den Z.E.H. Kanunnik Van Damme, en de heeren Caernewal en Goedertier, heeft met het nieuwe speeltuig, geplaatst door de Gebroeders Vereecken, Van Gyzegem, de proef genomen en er zich zeer voldaan over verklaard, zowel onder bestek van kloekte, als onder dat

van zoetluidenheid en macht in al zijn spelen.
Na de uitvoering, door bovengemelde kundige orgelisten,
van eenige merkwaardige muziekstukken, werd het nieuw
orgel, door den Z.E.H. De Groote, deken van Lokeren,
plechtiglijk ingezegend."

" Denderbode, 9-2-1890, blz. 2"

ARCHIVALIA

1890, Overmere, O.L.Vrouw Hemelvaartker. Nieuw orgel.

In het jaar 1889 is de hoogzaal vergroot en eene nieuwe
balustrade geplaatst, volgens het plan van den Heer Modeste
de Noyette bouwkundige te Ledeberg.

Deze werken zijn uitgevoerd door den heer Lippens beeldhouwer
te Gentbrugge en hebben gekost, de som van acht duizend
honderd en negenendertig franks 51 centimen.

In het begin van het jaar 1890, is het nieuwe orgel geplaatst
door de Heeren Gebroeders Vereecken Orgelmakers te Gysegem.
Votrokken in Januari 1890, is het den 29 derzelfder maand
beoordeeld en goedgekeurd gelijk het blijkt uit het volgende
bewijsstuk.

" De Jury na het orgel in zijn gestel onderzocht en in al zyne
spelen gehoord te hebben, drukt zyne volkomene voldoening uit,
zoo onder bestek van soliditeit als onder opzicht van zoetluid-
endheid en kracht in al zyne spelen."

(get.)

De leden

De Voorzitter

E. Goedertier

P.J. Van Damme

E. De Carnewal

Het orgel heeft gekost twaalf duizend zevenhonderd en vijftig
franks.

LIBER MEMORIALIS ET LIBER CONFIRMABORUM

1875-1944, fol 58

Kerkarchief, Overmere, ter pastorie,
niet geïnventariseerd.

ORGELKAST

origineel

S C H E L L E B E L L E

Sint-Jan Onthoofdingskerk

Auteur instrument : Pieter & Lambertus van Peteghem

Bouwjaar : 1776

Auteur uitbreiding (of wijziging) : Pierre Charles van Peteghem (tussen 1823 en 1846)

Auteur wijziging dispositie : onbekend.

Onderhoud : geen.

INSTRUMENT

1. Dispositie

Salicional

. registratuur ontkoppeld

Trompette 8

Trompette 8

dichtgemaakt registergat

dichtgemaakt registergat

Montre 8

Violon 8

Doublette 2

Flûte 4

Diapason

Bourdon 8

Tremulant

Cornet V

manuaalomvang : C,D - d'''

2. Pijpwerk : - ingescheurde stemranden en niet originele
expressions in trompet

- enkele oude spelen door nieuwe vervangen

3. Windlade : origineel (geen doorspraak vastgesteld).

4. Registratuur : origineel

5. Klaviatuur : nieuw (ingebouwd in rugwand)

6. Traktuur : origineel.

7. Blaasbalg : nieuw.

ORGELKAST :

origineel

Type : H.W. + schijn - O.W.

HUIDIGE TOESTAND :

in verval.

BIBLIOGRAFIE

E.G.J. Gregoir, Historique de la facture et des facteurs
d'orgue (Antwerpen, 1865, p. 197, 200).

("Schellebelle, 1776, 15 reg., fl. 925"

"Schellebelle, 5 reg., fl. 300" tussen 1823 en
1846 door Pierre Charles Van Peteghem")

=====

S C H O O N A A R D E

O:-L.-Vrouw van VII Weeënkerk

Auteur instrument : (vermoedelijk) Vereecken

Bouwjaar : ca. 1880

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O.: Trompette 8, Fourniture, Prestant 4, Bourdon 8,
Viola di Gamba 8, Bourdon 16, Montre 8

Rec.: (geen zwelwerk) Flûte harmonique 8, Salicional 8
Voix Céleste 8, Bourdon 8, Flûte 4, Basson 8.

Récit aux Pédales

Grand Orgue aux Pédales

Récit au Grand Orgue

Tutti Grand Orgue

Forte Général

manuaalomvang ; C-g'''

pedaalomvang : C-d'

2. Pijpwerk : ongewijzigd

3. Windladen : origineel

4. Registratuur : idem

5. Klaviatuur : idem (vooraan, ingebouwd)

6. Traktuur : origineel, pneumatisch

7. Blaasbalg enz. : origineel (magazijnbalg in de voet van de
kast)

ORGELKAST

origineel

=====

U I T B E R G E N

Sint-Pietersbanden-kerk

Auteur instrument : P. Vereecken

Bouwjaar : 1880

INSTRUMENT

1. Dispositie :

Trompette 8, Fourniture, Flûte 4, Dulciana 4,
Bourdon 8, Flûte harmonique 8, Salicional, Montre 8
manuaalomvang : C-g''''
pedaalomvang : C-d'

2. Pijpwerk : ongeschonden

frontpijpen, vlekken van spatten

3. Windlade : origineel, mechanische sleeplade (geen doorspraak)

4. Registratuur : origineel, (mechanisch)

5. Klaviatuur : origineel, ingebouwd, linkerzijkant kast.

6. Traktuur : origineel (mechanisch)

7. Blaasbalg enz. : origineel (magazijnbalg)

ORGELKAST

origineel

gedateerd "1880"

ARCHIVALIA

"Het nieuw orgel der kerk is gegeven en geplaetst gelijk
het ingebyteld opschrift het aanduidt en is voor de eerste
maal bespeeld geweest den 14 Maart 1880 door eenen der zonen
van Heer Petrus Vereecken die hetzelfde heeft vervaardigd
(het heeft gekost fr. 4.300 zonder het oud orgel)."

Kerkarchief Uitbergen (niet geïnventariseerd).

"Notie ende Handboek van de Pastorey

van Witbergen. Begonst met den jaere
1780." (niet gefol.)

W A A S M U N S T E R

Kerk O.-L.-Vrouw en Sint-Petrus en Paulus

Auteur instrument : P.J. Vereecken (Gijzegem)

Bouwjaar : 1864

Auteurs wijzigingen : A. D'Hondt (Leuven) in 1911.

Delmotte, 1961

adviseur: Berten De Keyser (Gent)

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Gedekt 16, Prestant 8, Open fluit 8, Holpijp 8,
Oktaaf 4, Fluit 4, Zwegel 2, Vulwerk 3-K.,
Trompet 8, Hoorn 4,

Rec. : Gemshoorn 8, Wilgenpijp 8, Gedekt 8, Dwarsfluit 4,
Nazaard 2 2/3, Oktaaf 2, Terts 1 3/5, Cimbelsstem
3 K., Hobo 8.

Ped. : Gedekt bas 16, Zachtbas 16, Gedekt 8, Oktaafbas 8,
Koraalbas 8, Bazuin 16, Trompet 8.

manuaalomvang : C-g'''

pedaalomvang : C-f'

2. Pijpwerk : nieuw pijpwerk bij: Vulwerk G.O.

Trompet 8 G.O.

Gemshoorn 8, Rec.

Wilgenpijp 8, Rec.

Nazaard 2 2/3, Rec.(nieuw)

Terts 1 3/5, idem

Cimbelsstem 3 K., idem

Hobo 8 (nieuwe baskant)

3. Windladen : omgebouwd voor electro-pneumatische traktuur

4. Registratuur : nieuw

5. Klaviatuur : nieuw

6. Traktuur : nieuw

ORGELKAST

origineel

ARCHIVALIA

1864. nieuwenorgel gemaakt door Pr. Vereecken te Gyseghem voor de somme van Fr. 8180.

Is begonnen te plaetsen d n 5 July 1864.

Is voltrokken en goedgekeurd den 6 september 1864 door N.M. Strauven, Organist der Kerk van Sint-Nicolaus te Gent en Cooremans Professor te S. Nicolaes-Waes.

Nota - Den Orgel was eerst ondernomen voor de som van Fr. 7700.00.

De Pedalen zijn er bijgevoegd voor de som van

480.00

Voor het vernissen der kas

22.38

totale som van frs. 8202.38

Deze som is aldus betaeld, den 16 September 1864

1° door Den Eerw. heer Pastor, uit bijzondere giften, de som van f. 5000.00.

2° door de kerk in dezelfde maend September, de overige som van 3202.38.

Volgens contract, den Orgelmaker is verbonden den orgel goed te houden gedurende twee jaren.

fol. 30

Tusschen de ondergeteekende Ferdinandus Standaert, Pastoor Seraphinus Robberecht, President, Jacobus Ludovicus de Vuyst, Tresorier, en Desiderius van Gansbeke, Secretaris, alle leden van den Bureau der Kerkfabriek van Waesmunster, hier toe gemachtigd door den Raed der gezeide Kerkfabriek ten xener zijde.

Petrus Johannes Vereecken, Orgelmaker, woonende te Gyseghem, ter andere zijde.

Is de volgende overeenkomst onder elkanderen aange- gaen.

Petrus-Joannes Vereecken verbind zich wegens de eerstgenoemde die zulker aennemen, te maken en te vol- tooyen, goed en deugdelijk, na uitspraak van deskundige,

alle verwerken tot het daerstellen van eenen nieuwen orgel in de kerk van Waesmunster volgens het volgende Plan en Devis estimatif.

Nieuwen Orgel van zestien voeten, met twee klawieren en een afgezonderd voetklawier.

Grooten Orgel, 54 toetsen.

1° Bourdon	16 voeten
2° Montre	8 voeten
3° Bourdon	8 voeten
4° Prestant	4 voeten
5° Flute octaviante	4 voeten
6° Flute harmonique	8 voeten
7° Salicional	8 voeten
8° Flageolet	2 voeten
9° Fourniture	1 op twee pijpen
10° Trompette	8 voeten
11° Clairon	4 Basse en sup/N.B. volgens Mr. Cooreman

Kleinen Orgel/Positief/54 toetsen.

1° Bourdon	8 voeten	
2° Dulcinana	4 voeten	
3° Flûte	4 voeten	
4° Viola di Gamba	8 voeten	
5° Flûte traversière	8 voeten	De eerste Octaaf gestopt
6° Harmonica	8 voeten	
7° Octavin harmonique	2 voeten	
8° Basson bas		
9° Hautbois sup		

Aenmerkingen : 1° De Violi di Gamba zal maar 42 pijpen hebben, de eerste octaaf van den Bourdon zal dit spel volmaken.

2° De Harmonica zal ook met 42 pijpen gespeeld worden, de eerste Octaaf van de Flûte traversière zal dit spel volmaken.

Afgezonderd voetklavier 25 toetsen.

De twaalf eerste noten zullen afgezonderd spelen.
De andere overblijvende toetsen zullen koppelen met de groote orgel. Nogthans verbind zich den orgelmaker de orgelkist of secreet groot genoeg te maken, om later, of van nu af, mits verhoging van prijs, de overblijvende toetsen afzonderlijk te doen spelen.

1° Contrebasse	16 voeten open
2° Flûte	8 voeten open
3° Posaume	16 voeten
4° Trompette Bombarde	8 voeten

Aenmerkingen :

1° Al het hout dat aan deze orgel zal verbruikt worden zal van eiken wagenschet zijn, uitgenomen een gedeelte van den Blaesbalk en de onderstijlen van de orgelkas die van inlandsch eikenhout zullen gemaekt zijn.

2° De metale pijpen zullen gemaekt worden van orgelstof, uitgenomen de façade pijpen die van geschaefd engelsch tin zullen zijn.

Verders den Orgelmaker verbind zich het geheele werk te voltrekken en te plaetsen binnen den loop van een Jaer. Deze overeenkomst is gedaen voor de som van zeven duizend zevenhonderd francs, welke som zal worden overgeteld na de voltrekking van het geheele werk en na de goedkeuring van des zelfs kundige.

het transporteren en het plaetsen van den geheelen orgel is ten laste van de orgelmaker, dusdanig dat alle onkosten begrepen zijn in de bovengemelde som van 7700 francs. Aldus gedaen, in dobbel opgemaekt, en elk origineel ingetrokken te Waesmunster, den 20 October 1800 twee en

zestig.

Daerenboven den ondernemer verbind zich den orgel
twee Jaren goed te houden.

(get.) Van Gansbeke

Standaert Post

P.J. Vereecken

S. Robberecht

fol. 31
en 3100

1911 : Groote herstellingswerken gedaan aan het orgel
door Mr. A. D'Hondt, orgelmaker, Leuven Tiensche
vest 97,

Ontwerp : nieuwe blaasbalgregulateur tremblant,
speelkas met twee klavieren, pedaal
en koppeling van G.O. aan ped en recit.

pijpen restauratie, opnieuw geharmoni-
seerd en gestemd. Orgel kuisen. Mecha-
nieken vernieuwd waar nodig.

Daar de basson Hautbois en de Viola de
gamba te zeer vervallen zijn, moeten zij
vernieuwd worden, ten prijze van 350 fr.
voor de viola, van 400 fr. voor den
Hautbois.

7 jan. 1911 betaald aan D'Hondt	2380,00
13 jan. 1911 aan schrijnwerker Verschelden	25,33

2405,33
=====

Kerkarchief Waasmunster (niet
geinventariseerd).
"Registrum Pastorale Ecclesia
De Waesmunster ab anno Dni.
1834".

=====

W A A S M U N S T E R

Sint-Jan Baptistkerk (Ruiterskerk)

Auteur instrument : Joannes Thomas Forceville (Brussel)

Bouwjaar : 1726

Het orgel is afkomstig van de St.-Laurentiuskerk van Lokeren

Auteurs transformatie : Delhay (Antwerpen)

Van Peteghem L. (Gent)

Ch. Anneessens (Geraardsbergen)

Fa. Stevens (Duffel) 1962

Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1) Dispositie

volgens opstelling van de registratuur

G.O. : °Montre 8

°Cornet 5 r

°Bourdon 8

°(open)

°Doublette 2

°(open)

°(open)

°(open)

°Prestant 4

°Bourdon 16

°Flûte ouverte 4

°Salicional 8

°Fourniture 3 p.

°Trompette Bas 8

°Trompette Sup 8

O.W. : °Bourdon 8

°Prestant 8 (sic)

°Traversière sup

°Flûte 4

manuaalomvang : C-f'''

pedaalomvang : C-d'

2) Pijpwerk : frontpijpen (oud) beschilderd met aluminiumbrons.

Nog restanten van oude tinfoolie en bladgoud op de monden zichtbaar. Niet originele stemsleuven.

Kernprikken van Van Peteghem

Een gedeelte van het pijpwerk is van Van Peteghem

Ch. (19de eeuw)

- 3) Windlade : Uitbreiding met 4' cancellen
G.O. gedeeld
overigens origineel
O.W. windlade : gewijzigde pijpstukken
- 4) Klaviatuur : oud(ingebouwd in prospectzijde))
- 5) Registratuur : grotendeels oud
- 6) Traktuur : voor O.W. met lichte aanpassingen verbouwd.
voor G.O. : oud
- 7) Wellenbord : oud
O.W. oude dokken op nieuw wellenbord
- 8) Windwerk : magazijnbalg, nieuw
-

ORGELKAST

O.W. was in origine R.P.

De originele kast staat thans nog in de St.- Laurentius-
kerk te Lokeren waar ze inmiddels werd verbreed door
de Fa. Schyven en nadien door de Fa. Delmotte werd
bijgewerkt.

De huidige orgelkast is van Charles Anneessens die de
oude prospectpijpen respecteerde voor de omvang van zijn
nieuwe prospect.

Integraal van grenenhout

HUIDIGE TOESTAND

in verval

(oud pijpwerk opgestapeld in de voet van de orgelkast.
Eiken trompetbekers achter de orgelkast en zwaar
verminkt pijpwerk in een zak onder de doksaaltrap en
voortaan in de pastorie ondergebracht ter bewaring)).

ARCHIVALIA

Op het wellenbord van het pedaal, een etiket met als
opschrift : "Monsieur Anneessens

Facteur d'Orgues à l'église

(de) Lokeren

.... objets en

bois d'un orgue

par

Ch. Anneessens . "

Op hetzelfde wellenbord is een spoorwegformulier met
de vermelding "Grammont"

In de rekeningen van 1962

"Voor het plaatsen van een nieuw register op het
orgel; 15 000 fr
Stevens, Duffel.

LIT : G. Potvlieghe, De orgelmakers Forceville, in
De Brabantse Folklore, 1962,
blz. 345, 360, 361

=====

W A A S M U N S T E R - S O M B E K E

Sint-Rochuskerk.

Auteur instrument : Vereecken

Bouwjaar : 1874

Auteurs transformatie : "Manufacture d'orgues d'Eglise
Restauration, Mise a neuf
Léon Daem-De Vis
Appelterre (Belgique)

Voormalig onderhoud : - Joris (Hasselt)
- Fa. Stevens (Duffel)

INSTRUMENT

1. Dispositie

Montre 8, Salicional 8, Bourdon 8, Dulciana 4,
Flute 4, onleesbaar (= thans een strijker, ter
vervanging van een Doublette ?), Trompette,
Trémolo (niet origineel)

manuaalomvang : C-g'''

pedaalomvang : C-b

2. Pijpwerk : prospect : origineel (tin)

stemsleuven origineel

Doublette vervangen door strijker door
Daem

Pijpwerk van Trompet zakt door, en Bourdon
8 is verminkt door slecht onderhoud.

3. Windlade : origineel.

4. Klaviatuur : origineel, ingebouwd in rechter zijwand.
beleg gedeeltelijk van been.

- 5. Walsraam : origineel (ijzeren wellen)
- 6. Traktuur en abstracten : origineel.
- 7. Windwerk : originele magazijnbalg met 2 pompen.
- 8. Pedaal : origineel.

ORGELKAST : origineel.

ARCHIVALIA

Afschrift van origineel contract met Vereecken
in het bezit van A. Fauconnier.

=====

W E S T R E M

Sint-Martinuskerk

Auteur instrument : LAMBERTUS VAN PETEGHEM.

Bouwjaar : 1790

Auteur wijzigingen : onbekend.

Onderhoud : Joris (Hasselt)

INSTRUMENT

1. Dispositie

Cornet V, Prestant 4, Bourdon 8, Doublette 2,
Flûte 4, Nazard 3, Montre 8 D, Fourniture II,
Fourniture II (sic), Trompette 8 B, Trompette 8 D.

manuaalomvang : C-b'''

2. Pijpwerk : ingescheurde stemranden.

frontpijpen met aluminiumbrons beschilderd
Montre 8 D nieuw

3. Windlade : origineel.

4. Registratuur : nieuw.

5. Klaviatuur : nieuw en van plaats gewijzigd (thans in
zijwand ingebouwd. In origine in achter-
wand ingebouwd.

6. Traktuur en walsraam : nieuw.

7. Blaasbalg : nieuw (magazijnbalg).

ORGELKAST : origineel (rug- en zijwand licht beschadigd)

type : viervoet. Twee identieke kasten (schijn-
gedeeld)

alleen de linkerzijkast is functioneel.

LIT. :

E.G.J. Gregoir, Historique de la facture et des facteurs d'orgue (Anvers, 1865), blz. 197

("Massem et Westrem, 1773, des orgues de petite dimension")

=====

W E T T E R E N

Sint-Gertrudiskerk

Auteur instrument : Pierre Schyven

Bouwjaar : ca. 1875 (?)

INSTRUMENT

op het ogenblik van de prospectie in restauratie door
Fa. Loncke (Esen).

=====

W E T T E R E N

Sint-Gertrudiskerk

Auteur instrument : Pierre Schyven

Bouwjaar : ca. 1875 (?)

INSTRUMENT

op het ogenblik van de prospectie in restauratie door
Fa. Loncke (Esen).

=====

4. Registratuur : zelfde periode als windlade (ijzeren walsarmen).
5. Klaviatuur : nieuw (plaats als in origine, ingebouwd in rugwand van de kast.
6. Traktuur : oud.
7. Registratuur : oud.
8. Blaasbalg : nieuw
Conducten : van blaasbalg tot kast, plooibare metalen buis (Laureys).

ORGELKAST :

Plaats : volgens mondelinge overleveringen zou dit instrument uit de Baudelo-abdij van Gent afkomstig zijn.

Gregoir (Historique ..., p. 196) schrijft dat Van Peteghem voor de Baudelo-abdij te Gent een orgel bouwde in 1763.

In 1777, noteert Gregoir bij de lijst van de nieuwe of gerestaureerde orgels door Van Peteghem, nogmaals een werk (p. 198).

Doksaal daterend van dezelfde periode als de orgelkast (1661)

BESCHRIJVING AARD TRANSFORMATIES

- A. Kast : het O.W. is blijkbaar van latere datum
 - er zijn diverse kleine wijzigingen gedaan aan het onderstuk onder de prospectpijpen.
 - uitgediept (18de eeuws?)
- B. Instrument : wijziging dispositie
 - aliquoten werden verwijderd
 - Mixtuur III van O.W. verdwenen

Montre van P. Vergaert (1885)

Viola di Gamba van L. Daem (1929)

BIBLIOGRAFIE

Gregoir, Historique de la facture et des facteurs
d'orgue (Anvers 1865) p. 196 & 198.

ARCHIVALIA. Liber Memorialis (ter pastorijs, niet geïnvent.)

' Aen Zyne Majesteit den Koning der Belgen, Sire
De ondergeteekende allen ingezetene van den wyk Ten
Eede onder Wetteren (Oost-Vlaanderen) nemen de oodmoe-
dige vrijheid Uwe Majesteit te verzoeken, dat het hem
gelieve hunne Kapel in eene Succursale kerk op te regten,
Ziet hier de byzonderste beweegredenen waer op zy hunne
vraag steunen :

1° De kapel, zeer kloek gebouwd in 1750 heeft eene
oppervlakte van 325 vierkante meters, en kan gemakke-
lijk 1500 personen inhouden.

.....

Het orgel is in 1885 door Petrus Vergaert hersteld.
Een spel de monter is er bygevoegd. De blaasbalk is
heel nieuw. 850 fr.

In November 1929, heb ik door de firma Leopold Daem
(sic) het orgel laten opkuischen, herstellen en vol-
ledigen (viola de Gamba) alsmede een elektrische ven-
tilator doen aanbrengen, zoo dat alles op het Oksaal
in de beste orde is. "

=====

W I C H E L E N

St.-Gertrudis

Auteur transformatie : Fa. Laureys

INSTRUMENT :

Integraal vernieuwd.

ORGELKAST :

slechts een klein gedeelte (bovenste
stuk van de prospectzijde) bleef be-
waard.

LIT. :

E.G.J. Gregoir, Historique de la facture
et des facteurs d'orgue (Anvers 1865)

blz. 196

(opgenomen in de werkljst van Pieter
Van Peteghem

"Wichelen, 1769, 16 reg.,
renouvelé, fl. 450")

=====

W I E Z E

Sint-Salvatorkerk

Auteur instrument : J. MERKLIN (Brussel)
Bouwjaar : 2de helft 19de eeuw.
In onderhoud : Fa. Aerts en Castrel (Duffel).

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Viola di Gamba 8, Bourdon 8, Bourdon haut
16 (vanaf c'), Bourdon basse 16, Montre 8,
Flûte harmonique 4, Prestant 4, Trompette
basse 8, Trompette haut 8.

Rec. : Clarinette 8, Flute 4, Salicional 8, Flute
harmonique 8, Voix humaine 8, Basson-haut-
bois 8.

Ped. : Soubasse 16, Flute 8.

manuaalomvang : C-g'''

pedaalomvang : C-d'

2. Pijpwerk : stemsleuven, origineel
kernprikken, origineel
tinziekte , vlekjes op frontpijpen en
tongspel
(prospectpijpen niet door
ziekte aangetast)
corpora der tongspelen doorgezakt. Hout-
worm in het houten pijpwerk.

3. Windladen : origineel (doorspraak op reciet).

4. Registratuur : mechanisch (origineel).

5. Klaviatuur : origineel.

6. Traktuur : origineel. (mechanisch) (metalen wellen-
armen)

7. Blaasbalg enz. : origineel.

ORGELKAST :

origineel.

=====

Z E L E

Sint-Ludgeruskerk

Auteur instrument : LAMBERTUS VAN PETEGHEM.

Bouwjaar : 1777 of 1786.

Auteur wijziging : Fa. LONCKE (Esen), 1946.

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Gedekt 16, Prestant 8, Holpijp 8, Octaaf-
prestant 4, Roerfluit 4, Nazaard 2 2/3,
Zwegel 2, Vulwerk 4 k, Trompet 8.

Pos. : Gemshoorn 8, Roergedekt 8, Prestant 4,
Oktaaf 4, Nazaardeke 1 1/3, Nachthoorn 1,
Kromhoorn 8.

Rec. : Fluit 8, Wilgenpijp 8, Zweving 8, Blokfluit
4, Veldfluit 2, Seskwialter 2 k., Cymbelstem
2 k., Trompet 8 v.

Ped. : Open bas 16, Gedekte bas 16, Octaafbas 8,
Koraalbas 4, Gedekt 8, Bazuin 16, Trompet 8.

manuaalomvang : C-g'''

pedaalomvang : C-f'

2. Pijpwerk : gewijzigde opsneden van oud pijpwerk
stemranden beschadigd
Volgens inwijdingsfolder van 1946 bevinden
er zich in dit instrument 1178 oude en
538 nieuwe pijpen.
frontpijpen origineel.

3. Windladen : van G.O. en Pos. : origineel.
4. Traktuur en registratuur : nieuw (pneumatisch).
5. Klaviatuur : in origine ingebouwd in linker kast
(sporen nog duidelijk)
Thans vrijstaande speelbak midden het
doksaaal.
6. Windwerk : nieuw.

ORGELKASTEN :

origineel

Toevoeging van Reciet (zwelwerk) tussen
de kast van het G.O. en het Pedaal is van
1946.

Het "Schijn-R.P.-kastje" in de balustrade
werd uitgebreid om er de windlade van het
Posit. (oorspronkelijk onder de G.O.-lade)
in te kunnen plaatsen.

HUIDIGE TOESTAND :

in verval.

LIT. :

Jos Loncke, broeder Pieter en zonen Frans en
Gerard, Het orgel te Zele, in, De Schalmei 1946,
blz. 16-17.

Z E L E - HEIKANT.

Sint-Jozef en Sint-Antoniuskerk.

Auteur instrument : L. Van Peteghem et frère (Gent)

Bouwjaar : 1823

Oorspronkelijk gebouwd voor de kerk van Mariakerke
(Gent) en in 1888 naar Zele-Heikant
overgebracht.

Voormalig onderhoud en herstellingen : A. Daem, 1956
L. Gogaert (Edegem), 1959.

INSTRUMENT

1. Dispositie

(Volgens opstelling van de registratuur)

Trompette 8 bas Trompette 8 Sup

Nazard 2 2/3 Fourniture III

Doublette 2 Flutte 4

Prestant 4 Bourdon 8

Tremblant (verdwenen) Cornet IV

Rossignol et ventille (verdwenen)

manuaalomvang : C-f'''

pedaalomvang : C-f' (nieuw)

2. Pijpwerk : frontpijpen beschilderd met aluminum-
brons

stemranden vrij zwaar beschadigd door
inscheuringen en klompjes soldeer
corpora van de trompet : zeer grof dicht-
gesoldeerde inscheuringen.

Cornet : 1 rang verdwenen.

Trompet : 10 hoogste pijpen verdwenen.

3. Wellenbord : origineel (met inscriptie van de auteur)
4. Windlade : origineel (doorspraak wegens doorzakking)
gesigneerd door de auteur
5. Klaviatuur : nieuw (vermoedelijk van Vergaert)
benen beleg (grotendeels versleten)
6. Traktuur : origineel of Vergaert ?
regelbaar met lederen moeren.
7. Registratuur : origineel.
8. Pedaal : nieuw (in origine zonder pedaal).
9. Windwerk : nieuw (magazijnbalg).

ORGELKAST :

origineel
beschadigingen aan zijwanden.

ARCHIVALIA : inscriptie in de windlade

"L. Van Peteghem et frère
Gand 2 Novembre 1823".

1888 Orgel : Eerw. pastoor De Smedt, koopt het
orgel der kerk van Mariakerke aan fr. 1500 en doet
nog 525 fr. onkosten voor plaatsing en verbe-
tering : dus 2025 fr.

Ten dien einde heeft hij bij de parochianen eene
inschrijving bekomen van 1300 fr. op drij jaren
te verwezentlijken. Te kort 725 fr.

1890 Orgel : Dank aan de weldadigheid der bij-
zonderste parochianen & aan de goedgunstigheid van
eenige vreemde weldoeners waaronder de E.H. J.
Poelman pastoor te Lembeke, Frans Poelman, Jufr.
A & R. Waeyenberge & Mr. Van Grembergen, burge-

meester te Exaarde, worden de laatste onkosten van het orgel ten volle vereffend.

1892 Balustrade der Hoogzaal : De Balustrade werd uitgevoerd door de gebroeders De Beule der Lucasschool van Gent. De onkosten beliepen tot 500 franks. De ingezetenen kwamen er tusschen voor 200 franks en de Gemeente, Provincie & Saat, etc. voor 300 fr."

Kerkarchief Zele-Heikant (niet geïnventariseerd. "Memorieboek" (omstreeks 1854 begonnen). Deze gegevens werden mij meegedeeld door A. Fauconnier.

=====

Z E L E - KOUTER

Kapel : O.L.Vrouw van VII Weëen

Auteur instrument : Jan Bremser (Mechelen)

Bouwjaar : 1664

Auteurs wijzigingen : (vermoedelijk L. Van Peteghem)

18de eeuw.

Vergaert ? (Gent), rond de eeuwwis-
seling (blijkens gedeeltelijk vergaan
visitekaartje gespijkerd boven de
klaviatuur).

L. Daem (Appelterre).

Onderhoud : geen.

INSTRUMENT

1. Dispostitie

Dulciana 4, Flûte 4 (1664), Cor de nuit (1664)

Salicional

2. Pijpwerk : geen stemsleuven in oud pijpwerk
prospectpijpen met aluminiumbrons ingestreken.

3. Windlade : mechanische sleeplade (constructiejaar ?)

4. Registratuur : idem (mechanisch)

5. Klaviatuur : nieuw (plaats ongewijzigd)

6. Traktuur : nieuw (mechanisch)

7. Blaasbalg : nieuw (windkanalen gedeeltelijk oud).

ORGELKAST

dak opgehoogd (overigens origineel)

BESCHRIJVING AARD TRANSFORMATIES :

Het J. Bremserorgel has 5 registerstokken aan de rechterkant van het klavier. Eén (regist+ergat?) opening aan de linkerkant van het klavier.

HUIDIGE TOESTAND

in verval.

BIBLIOGRAFIE

E.G.J. Gregoir, Historique de la facture et des facteurs d'orgue (Antwerpen, 1865), p. 201.

F. Michem, Zele en zijn geschiedenis (Antwerpen - Brussel - Amsterdam, 1957) blz. 101.

=====

A D E G E M

Sint-Adrianus

Auteur instrument : Fa. Loncke

Bouwjaar : ca. 1956

Oudere elementen : 18de eeuw

Auteur : anoniem

Instrument : op de prospectpijpen en enkele andere pijpen
na integraal nieuw.

Kast : bovenste gedeelte van prospect is 18de eeuws.
het overige is nieuw.

E E K L O

Sint-Vincentius Martelarenkerk

Auteur instrument : L. Lovaert en zonen

Bouwjaar : 1857

Auteur transformatie : gesigineerd "Pierre Schyven & Fils,
Bruxelles" in 1905

In onderhoud door : Fa. Anneessens (Menen)

INSTRUMENT

Dispositie

Récit : Voix humaine 8, Trompette 8; Dolce 4, Flute 4,
Bourdon 8, Salicional 8, Voix céleste 8.

Pos. : Basson hautbois 8, Octavin 2, Flute 4, Prestant 4, Bourdon 8, Dolciana 8, Gamba 8, Quintaton

G.O. : Flûte 4, Euphone 8, Prestant 4, Bourdon 8, Viola 8, Flute 8, Montre 8, Bourdon 16, Cornet (V), Nazard, Doublette 2, Fourniture (III), Clairon 4, Trompette 8

Ped. : Contrebasse 16, Flute 8, Soubasse 16, Bombarde 16, Trompette 8

Manuaalomvang : C-g'''

Pedaalomvang : C-f'

Windladen : gedeelde windladen op H.W. en Positif en Pedaal
Windladen pedaal en récit zijn van Schyven

traktuur : mechanisch (Schyven)

klaviatuur: aparte speeltafel, voor orgelkast

blaasbalg : magazijnbalg onder de windladen van H.W. en Pos.

ORGELKAST

Integraal geconserveerd (op enkele onderdelen na)
oorspronkelijke diepte : 2,98 m
uitbreiding met 1,20 m
huidige totale diepte : 4,18 m
breedte (ongewijzigd) : 5,11 m

BIBLIOGRAFIE

G. Potvlieghe, Lovaert, orgel- en beiaardmakers
uit Nevele, Deinze en Gent, Het Land van Nevele,
1972

ERTVELDE - STOEPE

O.-L.-Vrouw Hemelvaartkapel

Auteur instrument : onbekend

Bouwjaar : eind 18de of begin 19de eeuw

Auteur transformatie : Fa. Loncke, ca. 1961

INSTRUMENT

Dispositie

(volgens opstelling registratuur, bezijdens klaviatuur)

Trompet 8 v (bas)

Trompet 8 v disk.

Vulwerk 3 k

Stemmeke 1 v

Nazaard 2 2/3 v

Fluit 4 bas (flute travers)

Oktaaf 2 v

Gedekt 8

Oktaaf-Prestant 4 v

Klein-Kornet 5

verdwenen registertrekker

open gat (verdwenen regis-
tertrekker)

manuaalomvang : C-f'''

geen pedaal.

Nota : de benamingen der spelen zijn van Loncke

Vulwerk, Nazaard 2 2/3 en Stemmeke zijn van Loncke.

Pijpwerk :

frontpijpen beschilderd

stevels van trompet zijn doorstoken

nieuwe en vrij sterk geprononceerde kernprikken vastgesteld

bedekten hebben hoedjes die jonger zijn

dan het pijpwerk zelf.

Windlade :

oud, geen inscripties

Klaviatuur :

ingebouwd in de achterwand

Wellenbord : oud
Tractuur en abstracten : oud
Blaasbalgen : schepbalgen
Windkanalen : een klein gedeelte ervan is nog origineel

ORGELKAST :
Integraal grenen hout
De voet is vernieuwd.
Balustradeorgel.
Beschilderd met lichtgrijze verf.

K A P R I J K E

O.-L.-Vrouw-Hemelvaartkerk

Auteur instrument : gesigneerd : "Jules Anneessens-Tanghe,
Meenen"

Orgelkast : in linkerzijwand ingesneden :
"Chapuy fecit 1724"

Transformaties : Gebr. De Rijckere (Kortrijk), 1763

INSTRUMENT

Op het prospect na (vermoedelijk van De Ryckere) is
gans het instrument integraal van Anneessens-Tanghe.

KAST

Op enkele verdwenen panelen na, integraal 18de eeuws.
Oorspronkelijk H.W. met O.W.

Transformaties :

Kast : Hw.-kast achteruitgeschoven

O.W.-prospect in balustrade

Thans een aparte speeltafel, oorspronkelijk
achteraan orgelkast opgesteld.

Enkele plankjes(2) met registratueurgaten
bewaard gebleven : één is verwerkt in de voet
van de kast en één in de balustrade, naast het
O.W.-kastje.

De opstelling ervan is :

+		+
+	+	+
+	+	+
+	+	+
+	+	+
+	+	+

De kast is onderaan de voet ingekort
Console middenbundel verdwenen

Besmeurd met een bruine verf
Doksaal : overkraagd, moderne ondersteuning

BIBLIOGRAFIE : Archief der pastorijs was niet consulteerbaar.
Liber Memorialis is zoek.
De Potter en Broeckaert Gesch. der Gemeenten,
2de reeks, deel II, blz. 132-133.

LEMBEKE
Sint-Gilliskerk

Auteur instrument : Van Peteghem (Gent)
Bouwjaar : Omstreeks 1780
Ontwerp orgelkast : Emm. van Speybroeck (Brugge) ca. 1775
Auteur transformaties : Fa. Reygaert (Geraardsbergen), 1912.

INSTRUMENT :

Precieze gegevens worden verstrekt in de briefwisseling en het contract tussen de familie Reygaert en de Kerkfabriek van Lembeke.

Reygaert geeft als nieuwe dispositie op : (de onderstreepte spelen zijn de oude die terug in gebruik werden genomen)

<u>G.O.</u>	<u>Rec.</u>
1. Bourdon 16	7. <u>Flute harmonique 8</u>
2. <u>Montre 8</u>	8. Viole di gambe 8
3. <u>Bourdon 8</u>	9. Voix céleste 8
4. Salicional 8	10. <u>Flute d'Echo 4</u>
5. <u>Prestant 4</u>	11. Quinte 2 2/3
6. <u>Doublette 2</u>	12. Trompette harmonique 8
à la pédale séparée en transmission	
13. Soubasse 16 p.	
14. Basse 8	

Over de harmonisatie en het pijpwerk schrijft hij in het contract :

"Harmonie. Les jeux seront de grosse taille, ils auront une sonorité ronde et puissante, ils parleront suivant leurs vrais caractères et auront un son pur et agréable, ils seront accordés au diapason normal.

Le facteur reprendra les restes du vieil orgue, à raison de trente-cinq centimes le kilo pour les vieux tuyaux en métal." (fevrier 1912).

ORGELKAST :

Ontwerptekening bewaard. Blijkbaar gemaakt door de Brugse architect Emmanuel van Speybroeck, ca. 1775. Van deze architect zijn totnogtoe alleen bekend zijn ontwerp van de kerk van het Groot Seminarie te Brugge en de pastorijs van Lembeke. Het orgelbuffet verraadt dezelfde hand die de tekening vervaardigde voor de pastorijs van Lembeke.

Emmanuel van Speybroeck-Coutteau, geb. Brugge, parochie St.-Walburga, 13 nov. 1726 en overleden te Brugge op 27 sept. 1787 : twee bekende werken zijn;

a) de Abbatiale O.L.Vrouwkerk (Groot Seminarie) te Brugge (ter Duinen) en de Pastorijs van Lembeke (1772)

Tekening gepubliceerd door G. Potvlieghe in, "Vlaanderen" 1972 blz. 359.

Op 24 maart werd door de pastoor van Lembeke toelating gevraagd aan de Bisschop van Brugge om een orgel te mogen laten maken. Dit was in 1775.

Op 28 april 1913 schrijft Joseph Reygaert :

"de orgelkas is maar 300 m." (bedoelde hij diepte?, dan was ze reeds vóór Reygaert gewijzigd)

Theophiel Wegge, beeldhouwer te Lembeke ontving 265,30 fr.

"wegens maken van twee paneelen voor de tribuun van het hoogzaal alsmede over herstelling der zelve en de orgelkas" In schildje (achteraan) van bekroning Positief, volgende inscriptie : "P. Farre; Eecloo - 1780"

HUIDIGE TOESTAND

- instrument : verminkt en erg getransformeerd (toegang langs frontzijde)
 - orgelkast : H.W.-kast achteruit geschoven en losgemaakt van het O.W.-prospect dat in de balustrade is ingebouwd om tussen deze beide prospecten een ruimte te bekomen voor een losstaande speeltafel. Voet H.W.-kast verdwenen.
-

ARCHIVALIA & LIT. :

De ontwerptekening van E. van Speybrouck-Coutteau, is
eveneens ter pastorijs bewaard : afmetingen 404 hoog
255 breed

De correspondentie met orgelmaker Reygaert uit Geraards-
bergen bleef vrijwel integraal bewaard ter pastorijs.

1865 : Herstelling door Ch. Anneessens (Geraardsbergen)

fol. 12

Het jaar 1865 den 11 Augusty is de kuissching en
verbetering der orgel voltrokken door Ch. Anneessens
orgelmaker te Geraardsbergen. De verbeteringen en
condities waren de volgende :

1. het orgel uitnemen, kuisschen, erstellen en zoo
als nieuw in accoord brengen.
2. De Blaesbalgen repareren, twee kleine regulateurs
geplaets onder in de orgelkas, bijvoegen een nieuwe
windbuis, de oude door eene grootere vervangen om
daerdoor het orgel met meerdere kracht en gelijken
wind te doen spelen.
3. twee kleine schreeuwende spelen vervangen door een
flûte harmonique 8 voet.
4. den transport van het nieuw orgelwerk tot in de
statie van Eeclo is ten laste van den orgelmaker,
en van Eeclo tot Lembeke ten laste van het kerk-
bestuer.
5. Alle verdere onkosten zijn ten laste van den orgel-
maker, uitgenomen dat de kerk moet voorzien van
eenen blaazer terwijl het orgel geaccordeert word.
6. Deze werkingen zullen te samen kosten 600 franken.

L. Wante, pastor in Lembeke

LIBER MEMORALIS, bewaard ter
pastorijs van Lembeke. Niet ge-
inventariseerd.

=====

1894 : herstelling door Joseph Deprez (Gent) :

Joseph Deprez, orgelmaker te Gent verbind zich met den Eerwaerden Heer Poelman Pastoor te Lembeke voor de volgende herstellingswerken aan de kerkorgel.

Art. 1. het leveren en plaatsen van 56 nieuwe ressort in het sekret van het groet orgel.

Art. 2. het micanik van het groet orgel nazien en de nordigheden (sic.) herstellen.

Art. 3. de bestaande registers van de groet orgel nazien, herstellen en accorderen.

Art. 4. het leveren en plaatsen van eenen nieuwen Montre 8 voet 56 pijpen.

Art. 5. het leveren en plaatsen van eenen nieuwen blaasbalk, lengte 2m10, breedte 1m10, hoogte opgeblazen 1m20, met houten kas overdekt.

Art. 6. het klein orgel nazien zonder waarborg.

Art. 7. vervoer, logement en alle andere onkosten mede begrepen mits en voor de som van zevenhondert franken totaal fr. 700

den Blaesbalck zal gemakt zijn van rooden kroonden hout, ondertafel boventafel en midelkader dry centimers dik van hout en goet frans leder met de voeten blazen à bascul, de twelf groeste pijpen van den Montre zullen in hout zijn schoonen rooden beste sort denen en de valgeule in stoffe. gen hout mag er geverft of geschilder worden ten zij met een doorschijnende koleur aoo als vernis al de artikelen en voorwaerden goet ter trouw Gedaen mits en voor de som van zeven-hondert franken zoo als hierbij vermeld.

Geteekend op 16 november 1894

Joseph Deprez

M A L D E G E M

Sint-Barbarakerk

Auteur instrument : (gesigneerd boven klaviatuur)

Louis Hooghuys

Facteur d'orgues

Bruges

Bouwjaar : 1865

Auteur transformatie : Fa. Joris (Hasselt, 1957)

Adviseur : Berten De Keyser (Gent)

INSTRUMENT :

1. dispositie
(volgens opstelling)

+Fluit 8' sup			+Montre 8'
Gamba 8'	+Prestant 4	Bourdon 8'	Voix céleste
Basson 8'	Fluit 4'	Piccolo 1'	Hobo 8'
+Cornet 5 r	(onleesbaar)	+Kwint 2 2/3	
+Salicionaal 8'	Fluit 4'	sub	
+Bazuin 16 sub	Doublet 2	+Bourdon 8'	
+Klaroen 4' sub	Trompet 8 sub	+Kwint 2 2/3	+Fluit 8'
		sup	+Fluit Harm. 4'
	Subbas 16'	+Trompet 8'	+Bazuin 16' sup.
		sup	Klarinet 8 sup

Tremulant

(de spelen, vóórafgaen door een + zijn van het onderste klavier)

Manuaalomvang : C-g'''

Pedaal : (niet origineel pedaal) C-f'

Een zwelkasttrede is verdwenen. Oorspronkelijk geen zwelkast doch rond de eeuwwisseling zou Tinel er een hebben laten aanbrengen, inmiddels terug verdwenen.

2. windlade : origineel
dubbellade
3. registratuur : origineel
4. klaviatuur : ingebouwd, prospectzijde (origineel)

ORGELKAST :

integraal van Hooghuys
huidige toestand : dak gedeeltelijk verdwenen

BIBLIOGRAFIE:

"Uit de oude rekeningen blijkt dat het hoogzaal in 1697 door den schrijnwerker Boudewijn van Maldegem, mits de som van 19 pond groote vernieuwd werd. Doch, mits de benedenkerk maar in 1777 gebouwd is, kan het huidige hoogzaal maar na dit tijdstip gemaakt zijn.

In 1865 werd een nieuw orgel gemaakt en geplaatst, ten prijze van 12.250,00 fr (zonder de kas) door Louis Hooghuys, orgelmaker te Brugge. Volgens de voorgeschrevene voorwaarden is op den dag der overname dat het spel bevat :

op het groot orgel

Bombarde 16 voet
Trompette 8
Clairon 4
Clarinetten 8
Bourdon 16
Bourdon 8
Fluit 8
Viola 8
Fluit 4
Prestant 4
Doublette 2
Cornet, 5 rangen

op het positief

Montre 8 voet
Salicioneel 8''
Bourdon 8''
Flûte harmon. 8''
Prestant 4''
Fluit 4
Dolciana 4
Fluit oct. 2
Basson 8
Hautbois 8

Kerkarchief, niet geïnventariseerd. Bewaard
ter pastorij.

Een reeks knipsels, gepubliceerd en verzameld
door een der voormalige pastoors, Pieter Van Loo
(+ 1924 of 1926) en 22 jaar lang pastoor te Maldegem
geweest. De verzameling knipsels, ingeplakt in een
schriftje dat als titel draagt : "Geschiedenis van
Maldegem". Waar deze teksten gepubliceerd werden
staat er niet bij vermeld.

Nota : deze dispositie is niet precies : hier ontbreekt bv.
de vermelding van de mixtuur.

Huidige toestand : meubel : alleen dak geschonden, doch kast
in verval
instrument : 2 registers verdwenen
tongspelen-corpora gekraakt

M A L D E G E M - D O N K

Sint-Jozefskerk

Auteur instrument : onbekend
Bouwjaar : verschillende periodes
in onderhoud door : Fa. Loncke

INSTRUMENT

dispositie
(vierkantige registratueurgaten)
dichtgemaakt registergat vastgekleemde register-
trekker
8'-labiaalspel (zonder etiket) praestant (4')
vanaf c'
fluyte (4') doublet
bourdon (8') nasard (2 2/3')
manuaalomvang : C-D-f'''
geen pedaal

pijpwerk : er is pijpwerk uit twee of misschien drie
diverse periodes. Het oudste pijpwerk is
wellicht 17de-eeuws (dikwandig lood).
stemsleuven werd zeer recent dicht gesoldeerd
alsook andere beschadigingen.
frontpijpen beschilderd (sinds enkele decennia)

windlade : 18de-eeuws
de oorspronkelijke dispositie staat genoteerd
op het pijpenrooster :
cornet (vanaf cis')
prestant 4
bourdon 8
doublet
fluyte
nasard 2 2/3
tierce
forniture (III)
Trômpette 8 bas

Trompette 8 sup
Claron bas
Cromhoorn Sup

Registratuur : origineel (18de eeuw)
twee niet meer in gebruik zijnde registratuur-
gaten wijzen op een vroegere tremblant en een
rossignol (verdwenen)
wellenbord, traktuur : 18de eeuw.

klaviatuur : nieuw (plaats achteraan orgelkast, origineel)
blaasbalg ; nieuw

ORGELKAST : integraal beschilderd
18de-eeuwse

Herkomst : zou, volgens de "mémoires" van de voor-
malige koster, uit een klooster komen waar het reeds
247 jaar dienst had gedaan. Deze mémoires werden,
volgens de pastoor, geschreven vóór 1887.
De kerk van Donk is van 1876.

M A L D E G E M - K L E I T

Auteur instrument : onbekend.

Auteur restauratie : gesigneerd in de windlade

"Resteravit A.F. 1767

Van Peteghem fecit"

INSTRUMENT

dispositie

	Montre 8	Flutte 8
<u>H.W.</u>	Bourdon 16	Cornet 5
	Bourdon 8 pieds	Prestant 4
	Flutte 4	Doubelet 2
	Trompet bas	Nazart
	Clairon bas	Fourniture
		Trompet Sup
<u>O.W.</u>	Prestant	Bourdon
	Flutte	Doubelet
	Flutte traversière	vastgeblokkeerde register
		vastgeblokkeerde register

manualen omvang : C - f'''

Nota : de registertrekkers zijn vierkantig.

Pijpwerk: frontpijpen beschilderd

grondig vervallen en verminkt

windladen : oud

registratuur : oud

klaviatuur : oud (uitgebreid)

traktuur : oud

blaasbalg enz. : nieuw

ORGELKAST : in de balustrade staat een R.P.-frontkastje, dat
echter niet bij dit orgel hoort.
Klavatuur ingebouwd aan prospectzijde.
Blijkens literatuur afkomstig van Dendermonde.

ARCHIEF EN LITERATUUR :

10 Augusty 1892.	bet. aan Ant. De Swaef vermaken orgel, 11fr30	
12 Juli 1894	J. Vergaert orgelmaker Gent,	12,00
4 Dec.1895	idem	
20 Juni 1896	idem, blaasbalg	15,00
Dec. 1897	idem	100,00
Okt. 1898	herstellen en kuischen van 't orgel	100,00
Dec. 1899	herstellen orgel	90,00

Bundel kerkrekeningen, lopend tot 1906. Bewaard
ter pastorijs van Maldegem-Kleit.

&

"Het orgel met twee klavieren is afkomstig uit de
dekenale en Collegiale kerk van Dendermonde."
G. DE SMET, Geschiedenis van Kleit (Maldegem, 1945),
blz. 49.

M I D D E L B U R G

Sint-Petrus en Pauluskerk

Auteur instrument : op een paar 18de-eeuwse fragmenten
na is gans het instrument van de
Fa. Loncke (1953)

Orgelkast : Belangrijk is de 19de-eeuwse kast die thans
buiten gebruik is.

Auteur ervan is onbekend.

In zijn werklijst van 1890, uitgegeven ter gelegenheid van de inwijding van het nieuwe orgel te Geraardsbergen, publiceerte Anneessens Ch. & Zoon dat zij te Middelburg (België) in 1867 een restauratie uitvoerden. Het lijkt me niet onmogelijk dat bij deze restauratie een nieuwe orgelkast werd gemaakt.
Bevat houten sierpijpen.

O O S T E E K L O

H. Kruiskerk

Auteur instrument : in origine : Van Peteghem (Gent)

Bouwjaar : 2de helft van de 18de eeuw

Auteur transformatie : vermoedelijk familie Anneessens, 1860
H. Van de Loo & Zonen (Leuven), 1957

INSTRUMENT.

Dispositie

Flûte harmonique, montre, Bourdon 16, Prestant

Flûte octaviane, Cornet, Bourdon 8, Viola di Gamba 8,

Flageolet, Trompette Sup, Trompette bas 8, Posaune Sup.

manuaalomvang : C-g'''

pedaalomvang : C-f (rechterpedaal)

pijpwerk : frontpijpen (prestant 4') en cornet zijn
gedeeltelijk van Van Peteghem. Het overige
is van jongere datum.

windlade, klaviatuur, registratuur, blaasbalgen, enz.
alles vernieuwd.

klaviatuur : in origine in de achterwand ingebouwd

wellenbord : liggend onder windlade (nieuw)

windlade : chromatisch lopend van front naar achterwand.

ORGEELKAST : oorspronkelijk H.W.-kast in balustrade met O.W.-
prospect

oorspronkelijke diepte nog constateerbaar.

Thans in de diepte uitgebreid.

Balustrade is niet meer origineel. Uitgebreid,
om een ruimer doksaal te verkrijgen.

viervoetstype met O.W.

LIT. : Fol 13. : "Begin juni 94 werd het orgelspel gansch gekuischt, gerepareerd & zekere deelen vernieuwd door Pieter Vergaert van Gent 't kostte fr. 225.

Fol. 53-54 :

"12;11.57. Het klein en goed orgel werd hersteld door de orgelbouwers H. Van de Loo en Zonen van Leuven.

-klavier vernieuwd

-pijpwerk lood + zink (40% zink)

De pijpen waarschijnlijk van Anneessens van Geraardsbergen of van Ninove. Ze zijn van 1860 (gesteund op strook papier van 1869 uit Aalst) herstellingswerk kost 18.600 fr."

LIBER MEMORIALIS.

Fol. 68. : "Eenen orgel met kas"

STOKREGISTER, Oosteclo, den... Januari 1843.

S I N T - L A U R E I N S

Sint-Laurentiuskerk

Het huidige orgel is van L. Daem-Devis
Facteur d'orgues
Appelterre

Voordien had G. Cloetens (Brussel) het orgel reeds getransformeerd aldus mededeling van de orgelist. Er werd toen o.m. een "Orpheal" in de dispositie opgenomen.

In het huidige orgel zijn nog een vijftal 18de eeuwse registers verwerkt. De auteur ervan is niet bekend.
